

BIULETYN INFORMACYJNY

Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność"

ISSN 1234 - 9771

195

Wydawany od 1992 r.

W numerze m.in.:

- 👉 Pakiet Antykryzysowy
- 👉 Europa wzywa do walki z kryzysem
- 👉 Związkowcy na celowniku
- 👉 W maju o 20. rocznicy 4 czerwca
- 👉 Notes Związkowca nr 57

DZIAŁ INFORMACJI
KK NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

Gdańsk, maj 2009 r.

Spis treści

WYDARZENIA MIESIĄCA	3
Z OBRAD PREZYDIUM KK	6
POSIEDZENIE Z DNIA 05 MAJA 2009 R.....	6
POSIEDZENIE Z DNIA 13 MAJA 2009 R.....	8
POSIEDZENIE Z DNIA 18 MAJA 2009 R.....	9
Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ	10
POSIEDZENIE Z DNIA 19 MAJA 2009 R.....	10
KAMPANIA „SOLIDARNOŚĆ NA KRYZYS”	15
PAKIET ANTYKRYZYSOWY	15
SUBSYDIOWANIE ZATRUDNIENIA.....	16
NIEKOMPLETNY PAKIET.....	17
EUROPO WALCZ Z KRYZYSEM!.....	22
ORĘDZIE SEJMOWE PREZYDENTA RP.....	26
DZIAŁ DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ	31
WSKAŹNIKI GUS.....	31
DZIAŁ DS. WALKI Z BEZROBOCIEM	32
INFORMACJA	32
RZĄDOWY PROJEKT USTAWY O POMOCY PAŃSTWA PRACODAWCOM.....	35
UWAGI DO SPRAWOZDANIA MPiPS Z NIERATYFIKOWANYCH KONWENCJI I ZALECEŃ MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI PRACY	38
SZKOLENIA ZWIĄZKOWE	39
ROZWÓJ ZWIĄZKU.....	39
NEGOCJACJE	39
WIZERUNEK I MEDIA.....	40
SŁUŻBA ZDROWIA	41
DIALOG SPOŁECZNY	42
UZP	43
SOD	43
INFORMACJE RÓŻNE	44
O GODNĄ PRACĘ DLA WSZYSTKICH.....	44
KOMISJA TRÓJSTRONNA.....	44
POLSKO-NIEMIECKIE FORUM ZWIĄZKOWE.....	45
ARTYKUŁ MIESIĄCA	45
ZWIĄZKOWCY NA CELOWNIKU	45
NIE DA SIĘ NA DŁUŻSZĄ METĘ RZĄDZIĆ W KONFLIKCIE	48
W MAJU O 20.ROCZNICY 4 CZERWCA	49

WYDARZENIA MIESIĄCA

Posiedzenia, opinie, spotkania prezydium i Komisji Krajowej

4 maja - odbyło się ostatnie posiedzenie Podkomitetu Monitorującego ds. zatrudnienia i zasobów ludzkich. Posiedzenie to poświęcone było efektom wpływu funduszy unijnych na gospodarkę Polski w zakresie rynku pracy. Jacek Smagowicz zażądał by rząd opracował strategię państwa w zakresie zatrudnienia na lata 2014 - 2020 bez wsparcia środków unijnych, które obecnie zasilają tworzenie miejsc pracy, zwracając uwagę, że specjaliści i osoby z wyższym wykształceniem będą emigrowali za granicę poszukując lepszych warunków pracy i płacy, o ile w Polsce ich nie znajdą.

5 maja - władze NSZZ „Solidarność” zaapelowały o jak najszybsze wdrożenie projektu tzw. subsydiowanego zatrudnienia (bezrobocia technicznego). Subsydiowanie zatrudnienia może być alternatywą wobec zwolnień grupowych. Mechanizm ten funkcjonuje w wielu krajach Unii Europejskiej. Na miesięczne koszty zasiłku i ubezpieczenia dla 100 tys. osób bezrobotnych państwo wydaje ponad 69 mln zł, podczas gdy na subsydiowanie zatrudnienia dla 100 tys. osób musiałoby przeznaczyć niecałe 64 mln zł.

5 maja - odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Prezydium podjęło decyzję ws. projektu dofinansowanego w ramach PO KL, Priorytet II, Poddziałanie 2.1.2, Tytuł roboczy projektu: "Akademia zarządzania wiekiem i zmiana w przedsiębiorstwie"

13 maja - w Warszawie odbyło się prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, na którym postanowiono, że Związek weźmie udział jako partner w projekcie zatytułowanym „Lepsze antycypowanie i zarządzanie procesem restrukturyzacji oraz jego konsekwencjami społecznymi w regionie”. Celem projektu jest sporządzenie bilansu procesów restrukturyzacyjnych w Europie, zdefiniowanie innowacyjnych praktyk- szczególnie tych angażujących partnerów społecznych.

18 maja - odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Prezydium podjęło decyzję:

- ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS o zmianie rozporządzenia w sprawie dodatku do wynagrodzenia dla pracowników publicznych służb zatrudnienia
- ws. opinii o projekcie ustawy Sejmowej Komisji Nadzwyczajnej "Przyjazne Państwo" o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy
- ws. opinii o rządowym projekcie ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę

19 maja - obrady Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w dużej mierze poświęcone były sytuacji narastającego kryzysu. Zdaniem Komisji Krajowej odwraca się uwagę opinii publicznej od spraw najistotniejszych oraz ucieka od działań zapobiegających i łagodzących skutki kryzysu. „Z oburzeniem przyjmujemy próby przerzucania na partnerów społecznych z Trójkątnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych odpowiedzialności za brak stanowiska rządu wobec przedstawionego ponad 2 miesiące temu pakietu antykryzysowego. Troska o bezpieczeństwo Polaków to konstytucyjny obowiązek rządu - czytamy w Stanowisku Komisji Krajowej. Związkowcy liczą na korzystne dla pracowników i polskiej gospodarki porozumienie w sprawie Pakietu Antykryzysowego. W przypadku fiaska negocjacji w Komisji Trójkątnej do 10 czerwca br. - Związek przeprowadzi ogólnopolską akcję protestacyjną.

Komisja Trójkątna

4 maja - odbyło się spotkanie zespołu ds. społeczno-gospodarczych Komisji Trójkątnej. Strona społeczna przyjęła stanowisko wobec rządowego projektu ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które straciły pracę.

15 maja - odbyło się spotkanie prezydium Komisji Trójstronnej ds. społeczno-Gospodarczych. Janusz Śniadek, przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wydał oświadczenie po spotkaniu premiera Donalda Tuska z prezydium Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych.

Spotkania, negocjacje i spory z rządem

maj - przedstawiciele NSZZ „Solidarność” i innych związków zawodowych działających w MON spotkali się z Ministrem Obrony Narodowej Bogdanem Klichem, który nie przedstawił konkretów w sprawie wzrostu płac dla pracowników MON-u. Na spotkaniu poinformowano o przyczynach wycofania się MON-u z ustaleń z marca i kwietnia w sprawie podwyżek płac. - Pracownicy cywilni mieli otrzymać 212 zł podwyżki. Z tego 120 zł to była podwyżka gwarantowana a reszta kwoty miała być przyznana uznaniowo. Wszystkie strony się zgodziły na to. Nagle jednak minister obrony narodowej się z tego wycofał i przyznał podwyżki według swojego uznania - mówi Mirosław Kamieński, przewodniczący Sekcji Krajowej Pracowników Cywilnych MON. Zdaniem Ministra z powodu cięć budżetowych i braku faktycznym środków finansowych w budżecie obronnym nie była możliwa realizacja ustaleń w sprawie podwyżek. Związkowcy podtrzymują swoje oczekiwania w sprawie podwyżek ustalone wcześniej w negocjacjach z Pełnomocnikiem MON.

22 maja - rząd przedstawił projekt Ustawy dot. Pakietu Antykrzysowego. Projekt zawiera propozycje odnoszące się do części postulatów z 13 punktowego pakietu. Według NSZZ „Solidarność” oznacza to niedotrzymanie deklaracji premiera Donalda Tuska, który zapewnił, że strona rządowa odniesie się do 11 punktów Pakietu Antykrzysowego do końca maja br. a do dwóch pozostałych do końca 2009 r. Przedstawione rozwiązania nt. ograniczenia umów na czas określony nie realizują intencji partnerów społecznych i nie poprawią stabilizacji zatrudnienia. Nie do zaakceptowania jest także proponowany niski poziom świadczeń na częściowe zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych na czas postoju.

Współpraca zagraniczna

6 maja - w siedzibie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w Gdańsku odbyło się pierwsze polsko - niemieckie Forum Związków Zawodowych. Tematem przewodnim spotkania był "Społeczny wymiar wspólnego rynku". Organizatorami Forum są Fundacja im. Friedricha Eberta i Fundacja Hansa Böcklera we współpracy z Niemieckim Zrzeszeniem Związków Zawodowych (DGB) i NSZZ „Solidarność”. Pierwsze polsko - niemieckie Forum Związków Zawodowych organizowano w ramach dwustronnej współpracy pomiędzy NSZZ „Solidarność” i DGB. Podczas spotkania zostanie omówiono rolę związków zawodowych w ramach europejskiego modelu społecznego, zagadnienie mobilności siły roboczej i świadczenia usług na wspólnym rynku oraz społecznego wymiaru implementacji dyrektywy usługowej.

15 - 16 maja - o godną pracę dla wszystkich - od takim hasłem prawie 350 tys. pracowników wzięło udział w protestach w Madrycie, Brukseli, Berlinie i Pradze w ramach Dni Akcji ogłoszonych przez Europejską Konfederację Związków Zawodowych. EKZZ kładzie nacisk na konieczność zabezpieczenia nowego ładu dla pracowników, przy jednoczesnej publicznej kontroli towarzyszącej dotacjom publicznym dla banków. Postuluje o zwiększenie środków finansowych na szczeblu europejskim i krajowym na tworzenie pakietów ratunkowych dla pracowników. Sytuacja na europejskim rynku pracy wymaga m.in. tworzenia ww. pakietów uwzględniających ochronę miejsc pracy, zwiększenie zakresu szkoleń. NSZZ „Solidarność” przyłączył się do manifestacji w Pradze i Berlinie.

28 maja - liderzy europejskich organizacji związkowych podpisali w Paryżu deklarację, w której wzywają do walki z kryzysem. EKZZ żąda, aby "nigdy więcej" kapitalizm finansowy nie spowodował podobnych szkód w wyniku kryzysu na świecie, w Europie i wśród pracowników oraz, aby nigdy więcej nie przyklaskiwano rosnącym nierównościom, obojętności czy zaniedbaniom demokratycznych rządów. Związkowcy przewidują, że nadchodzący rok przyniesie zniszczenie miejsc pracy na skalę nie spotykaną dotąd od 1930 roku. "Jednak do tej pory odpowiedź władz (zarówno europejskich jak i krajowych) nie odpowiada skali problemu, z którym mamy do czynienia." - czytamy w Paryskiej Deklaracji EKZZ. Europejskie związki zawodowe domagają się: większej ilości

miejsc pracy o lepszej jakości, silniejszych systemów zabezpieczenia społecznego, aby zapewnić więcej bezpieczeństwa i równości oraz uniknąć wykluczenia społecznego, wzmocnienia praw pracowniczych i zakończenia dominacji krótkowzrocznych zasad rynku, lepszych wynagrodzeń i silniejszych negocjacji zbiorowych, europejskiej solidarności chroniącej przed nadużyciom kapitalizmu finansowego. EKZZ wezwała Radę Europejską, nowy Parlament Europejski oraz nową Komisję do szybkich działań. Jednocześnie EKZZ wezwała środowisko biznesu do zaangażowania się w dialog społeczny dotyczący tych kwestii oraz do uczestniczenia w rozwiązywaniu kwestii związanych z kryzysem.

Protesty, manifestacje, spory i akcje strajkowe

6 maja - Górnicza „Solidarność” zdecydowała o ogłoszeniu od 7 maja pogotowia strajkowego w całym sektorze górnictwa węgla kamiennego. W przyjętej uchwale napisano, że do takiej decyzji doprowadziła "drastycznie pogarszającą się sytuacja w sektorze górnictwa węgla kamiennego oraz łamanie praw pracowniczych i związkowych, nierealizowanie przez rząd RP programu dla górnictwa i brakiem jakichkolwiek działań rządowych dotyczących działań antykryzysowych mających na celu utrzymanie miejsc pracy". Zgodnie z przyjętą uchwałą Rada Sekcji Krajowej Górnictwa Węgla Kamiennego NSZZ „Solidarność” przekształca się od jutra w Komitet Protestacyjno-Strajkowy.

11 maja - Zarząd Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” wezwał rząd do skutecznej pomocy polskim stoczniom oraz podjęcia rzeczywistych działań chroniących w czasie kryzysu polski rynek pracy.

28 maja - przedstawiciele pracowników przemysłu zbrojeniowego, ogólnopolski komitet protestacyjny pracowników przemysłu obronnego i lotniczego zdecydowali o bezterminowym zawieszeniu akcji strajkowej. Związkowcy przyjęli informację Ministra Obrony Narodowej o wynikach renegocjacji umów wieloletnich między resortem a przedsiębiorstwami przemysłu obronnego. Minister zapewnił, że nie zerwano żadnego kontraktu, przeniesiono natomiast realizację zamówień w kwocie 494 mln zł na lata następne (381 mln zł - 2010; 87 mln zł - 2011 i 25 mln po roku 2011). Ponadto zmniejszono zamówienia w bieżącym roku na kwotę 320 mln zł. Zdaniem związkowców zakończenie renegocjacji tworzy jasną perspektywę; dotyczącą realnych zamówień MON w roku 2009 i daje przedsiębiorstwom przemysłu zbrojeniowego możliwość realnego zaplanowania produkcji. Uczestnicy spotkania przyjęli również informację o planowanym przez Rząd przyjęciu programu "Wspieranie przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. inicjatyw pobudzających polską gospodarkę".

Inicjatywy, uroczystości, konferencje organizowane przez NSZZ „Solidarność”

1 maja - związkowcy z "Solidarności" uczcili w sanktuarium św. Józefa w Kaliszu. W tym roku w XVII Ogólnopolskiej Pielgrzymce Robotników NSZZ Solidarność i III Pracodawców i Przedsiębiorców uczestniczyło około 3 tys. pielgrzymów. Organizatorem Pielgrzymki jest od lat Zarząd Regionu Wielkopolska Południowa NSZZ „Solidarność” i Komisja Krajowa NSZZ "S". W tym roku w uroczystościach wzięli udział również przedstawiciele Kancelarii Prezydenta RP, ministrowie: Aleksander Szczygło i Piotr Kownacki.

19-20 maja - w Nałęczowie odbyły się warsztaty partnerów społecznych przygotowujące do negocjacji nad wdrożeniem w naszym kraju europejskiego porozumienia ramowego dotyczącego nękania i przemocy w miejscu pracy. Na zaproszenie NSZZ „Solidarność” wzięli w nich udział także przedstawiciele OPZZ, Forum Związków Zawodowych, Konfederacji Pracodawców Polskich, PKPP Lewiatan oraz Związku Rzemiosła Polskiego. W trakcie spotkania uzgodniono wspólne polskie tłumaczenie porozumienia europejskiego.

28 maja - Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” podjęła realizację trzyletniego projektu pt. "Baltic Sea Labour Network - BSLN" w ramach współpracy z Siecią Związków Zawodowych Krajo-
w regionu Morza Bałtyckiego - BASTUN. W inicjatywę zaangażowanych jest 27 partnerów z 10 różnych krajów, stroną polską wraz z NSZZ „Solidarność” reprezentuje OPZZ. Jest to pierwszy projekt, w którym pracownicy, pracodawcy i politycy ściśle współpracują na rzecz rozwoju rynku pracy regionu Morza Bałtyckiego. Strategicznym celem projektu jest wzmocnienie narodowej i transnarodowej współpracy w ramach polityki rynku pracy i trójstronnych struktur.

Z OBRAD PREZYDIUM KK

POSIEDZENIE Z DNIA 05 MAJA 2009 R.

Decyzja Prezydium KK nr 77/09

ws. projektu dofinansowanego w ramach PO KL, Priorytet II, Poddziałanie 2.1.2, Tytuł roboczy projektu: „Akademia zarządzania wiekiem i zmiana w przedsiębiorstwie”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia, opracować i złożyć projekt zatytułowany roboczo: „Akademia zarządzania wiekiem i zmiana w przedsiębiorstwie”, ubiegający się o dofinansowanie w ramach PO KL, Priorytet II, Poddziałanie 2.1.2.

Z ramienia Prezydium odpowiedzialni za realizację ww. projektu będą:

1. Stefan Kubowicz - Skarbnik KK
2. Józef Mozolewski - członek Prezydium KK.

Decyzja Prezydium KK nr 78/09

ws. wycofania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu pt. „Walcz o ochronę. Handel po ludzku. Dialog społeczny na przykładzie firm ochrony oraz sieci super- i hiper- marketów”, który otrzymał wnioskowane dofinansowanie w ramach konkursu ogłoszonego przez MPiPS DW EFS

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia zrezygnować z dofinansowania otrzymanego w ramach konkursu i wycofać wniosek nr POKL.05.05.02-00-040/09 o dofinansowanie realizacji projektu pt. „Walcz o ochronę. Handel po ludzku. Dialog społeczny na przykładzie firm ochrony oraz sieci super- i hiper- marketów”.

Projekt zostanie złożony z chwilą ogłoszenia nowego konkursu.

Decyzja Prezydium KK nr 79/09

ws. upoważnienia do podpisania umowy dotyczącej strony internetowej NSZZ „Solidarność”

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 80/09

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę Stowarzyszeniu Kruca Dolina z Lubawki na umieszczenie nazwy i znaku NSZZ „Solidarność” na koszulkach z okazji 20. rocznicy pierwszych wolnych wyborów parlamentarnych w Polsce oraz na innych materiałach wydanych z okazji tej rocznicy.

Decyzja Prezydium KK nr 81/09

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Fundacji Estrada przy akceptacji Zarządu Regionu Wielkopolska wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność” na okładce albumu „Poznań w drodze do wolności. Fotografie Jana Kołodziejskiego”.

Decyzja Prezydium KK nr 82/09

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę Europejskiemu Centrum Solidarności na użycie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność” na fladze powieszzonej na maszcie przed siedzibą wystawy stałej w ramach promocji wystawy stałej „Drogi do Wolności”.

Decyzja Prezydium KK nr 83/09

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę Instytutowi Polskiemu w Budapeszcie na użycie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność” podczas imprez rocznicowych w 2009 r. związanych z 20-leciem Okrągłego Stołu i pierwszymi wolnymi wyborami w Polsce w tym na witrynie informacyjnej Instytutu.

Decyzja Prezydium KK nr 84/09

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Dycha” w Czechowicach - Dziedzicach na wykorzystanie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność” na nadruku na koszulkach i dresach sportowych drużyny młodzieżowej grającej w rozgrywkach Śląskiego Związku piłki siatkowej.

Decyzja Prezydium KK nr 85/09

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność” przez Studio Maga Agnieszka Sobczyńska na zlecenie Państwowego Przedsiębiorstwa Użyteczności Publicznej Poczta Polska, na znaczku emisji „4 czerwca 1989 r. 20. rocznica pamiętnych wyborów” oraz na materiałach do tej rocznicy, w tym w katalogu o ww. tytule oraz na plaszach upamiętniających wybory 1989 r.

Decyzja Prezydium KK nr 86/09

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego „NSZZ Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” Celsa „Huta Ostrowiec” na użycie nazwy i znaku NSZZ „Solidarność” na medalach i znaczkach wręczanych w 2009 r. organizatorom obozu i kolonii dla dzieci pod hasłem „Lato z Solidarnością”.

Decyzja Prezydium KK nr 87/09

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 88/09

ws. zakupu biletów na galę bokserską

(do użytku służbowego)

POSIEDZENIE Z DNIA 13 MAJA 2009 R.

Decyzja Prezydium KK nr 89/09

ws. zgody na użycie nazwy i znaku NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku NSZZ „Solidarność” Centrum Poczty ORJ w Nowym Sączu i Międzyzakładowej Komisji Pracowników Oświaty NSZZ „Solidarność” w Nowym Sączu na karcie pocztowej upamiętniającej 20. rocznicę wyborów 4 czerwca 1989 r.

Decyzja Prezydium KK nr 90/09

ws. zgody na użycie nazwy i znaku NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku NSZZ „Solidarność” umieszczonego w książce Wojciecha Polaka pt. *Wydawnictwo „Alternatywy”. Z dziejów gdańskiej poligrafii podziemnej w latach osiemdziesiątych XX wieku* - wśród znaków sponsorów.

Decyzja Prezydium KK nr 91/09

ws. upoważnienia do podpisania umowy dotyczącej digitalizacji materiałów archiwalnych w ramach programu ministerialnego „Dziedzictwo kulturowe”

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 92/09

ws. projektu międzynarodowego „Lepsze antycypowanie i zarządzanie procesem restrukturyzacji oraz jego konsekwencjami społecznymi w regionie”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia, że Związek weźmie udział, jako partner, w projekcie zatytułowanym *„Lepsze antycypowanie i zarządzanie procesem restrukturyzacji oraz jego konsekwencjami społecznymi w regionie”*.

Celem projektu jest:

- sporządzenie bilansu procesów restrukturyzacyjnych w Europie, zidentyfikowanie innowacyjnych praktyk - szczególnie tych angażujących partnerów społecznych;
- opracowanie przewodnika dobrych praktyk adresowanego do partnerów społecznych;

- zorganizowanie dwóch seminariów europejskich, na których będą prezentowane rezultaty projektu.

Prezydium KK deklaruje wykonanie zadań zgodnie z programem pracy wymienionych w liście intencyjnym potwierdzającym uczestnictwo NSZZ „Solidarność” w roli partnera w projekcie.

Z ramienia Prezydium KK odpowiedzialni za realizację wyżej wymienionego projektu edukacyjnego będą:

- Józef Mozolewski - Członek Prezydium KK,
- Stefan Kubowicz - Skarbnik KK.

Decyzja Prezydium KK nr 93/09

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

POSIEDZENIE Z DNIA 18 MAJA 2009 R.

Decyzja Prezydium KK nr 94/09

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS o zmianie rozporządzenia w sprawie dodatku do wynagrodzenia dla pracowników publicznych służb zatrudnienia

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia MPiPS o zmianie rozporządzenia w sprawie dodatku do wynagrodzenia pracowników publicznych służb zatrudnienia.

Decyzja Prezydium KK nr 95/09

ws. opinii o projekcie ustawy Sejmowej Komisji Nadzwyczajnej „Przyjazne Państwo” o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu ustawy Sejmowej Komisji Nadzwyczajnej „Przyjazne Państwo” o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Decyzja Prezydium KK nr 96/09

ws. opinii o rządowym projekcie ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje rządowy projekt ustawy (z 9.04.2009 r.) o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę.

Prezydium KK nie kwestionuje intencji rządu w zakresie pomocy państwa w spłacie kredytów mieszkaniowych ale negatywnie opiniuje projekt ustawy, w szczególności w kontekście finansowania kredytów z Funduszu Pracy, popierając tym samym stanowisko Naczelnej Rady Zatrudnienia zaprezentowane na posiedzeniu z 16 kwietnia 2009 r. oraz stanowisko z 4 maja 2009 r. zaprezentowane przez stronę społeczną TK ds. S-G. Proponowana regulacja spowoduje znaczny wzrost wydatków Funduszu. Dodatkowo cel planowanych wy-

datków jest sprzeczny z zadaniami Funduszu Pracy powierzonymi w ramach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Co prawda, projekt ustawy dotyczy osób zarejestrowanych jako bezrobotne, jednakże nie wiąże się on z jakąkolwiek formą aktywizacji zawodowej.

Prezydium KK zwraca również uwagę, aby system pomocy bezrobotnym w spłacie kredytów uwzględniał kryterium dochodowości.

Decyzja Prezydium KK nr 97/09

ws. zgody na użycie nazwy i znaku NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Zarządu Regionu Konin wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku NSZZ „Solidarność” w nazwie ronda przy zbiegu ulic Poznańskiej i Dworcowej w mieście Słupca.

Decyzja Prezydium KK nr 98/09

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 99/09

ws. wykonania praw właścicielskich w PPUH „Dekom” Sp. z o.o

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 100/09

ws. wniosku do KFS o refundację kosztów transportu

(do użytku służbowego)

Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ

POSIEDZENIE Z DNIA 19 MAJA 2009 R.

UCHWAŁA KK nr 17/09

ws. koordynacji działań protestacyjnych w zakładach pracy i strukturach branżowych

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” stwierdza rosnące napięcia w wielu zakładach pracy i branżach. W związku z tym powołuje Protestacyjno-Strajkowy Zespół Koordynacyjny, którego zadaniem będzie koordynacja akcji protestacyjnych poszczególnych struktur Związku. Komisja Krajowa powołuje na przewodniczącego Zespołu Józefa Mozolewskiego. W skład Zespołu ponadto wchodzi Stanisław Głowacki, Dominik Kolorz, Bogdan Kubiak, Henryk Grymel, Barbara Stefaniak-Gnyp, Bogdan Biś i Adam Ditmer. Komisja Krajowa upoważnia Prezydium KK do poszerzenia składu Zespołu.

UCHWAŁA KK nr 18/09

ws. zmiany uchwały KK nr 17/08 dotyczącej zasad rejestracji i wyrejestrowania branżowych jednostek organizacyjnych Związku

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” prowadzi poniższe zmiany w uchwale KK nr 17/08.

1. W tytule po wyrazie „wyrejestrowania” dodaje się wyrazy: „oraz funkcjonowania”.
2. Preambuła Uchwały otrzymuje następujące brzmienie:
„Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” w oparciu o § 61 ust. 2 Statutu, na podstawie postanowień § 26 Statutu oraz § 4 ust. 3 Uchwały nr 4 XIX KZD z późniejszymi zmianami, wprowadza następujące zasady i wymogi obowiązujące przy tworzeniu i funkcjonowaniu branżowych jednostek organizacyjnych Związku.”
3. W § 3 na końcu zdania, przed wyrazem „Statutu” dodaje się wyrażenie: „oraz § 29 ust. 4”
4. W § 9 po wyrazie „załącznik” dodaje się wyrażenie: „nr 1”.
5. W śródtytule, pomiędzy § 9 a § 10, po wyrazie „zasady” dodaje się wyrazy: „tworzenia i”.
6. W § 10 dodaje się nowy ust. 5 o brzmieniu:
„5. Utworzenie krajowej sekcji branżowej wymaga spełnienia jednego z poniższych warunków:
 - 1) akces do nowotworzonej krajowej sekcji składają, co najmniej, 3 regionalne lub międzyregionalne sekcje zrzeszające łącznie nie mniej niż 1000 członków Związku zatrudnionych u pracodawców danej branży;*
 - 2) jeżeli nie ma regionalnych lub międzyregionalnych sekcji danej branży, to krajową sekcję mogą utworzyć, co najmniej 3 jednostki organizacyjne Związku (np.: 1 regionalna lub międzyregionalna sekcja i 2 jednostki, o których mowa w ust. 3 pkt 3, a jeżeli nie ma sekcji to 3 jednostki, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w każdym przypadku zrzeszające łącznie nie mniej niż 1000 członków Związku zatrudnionych u pracodawców danej branży;*
 - 3) Prezydium Komisji Krajowej w drodze wyjątku, na wniosek rady właściwego krajowego sekretariatu, może zarejestrować krajową sekcję, która nie spełnia warunków określonych w punkcie 2, jeżeli w danej branży (sektorze gospodarki) liczba członków Związku jest mniejsza niż 1000.”*
7. Dotychczasowy ust. 5 otrzymuje numer 6.
8. W § 10 dodaje się na końcu nowy ust. 7 o brzmieniu:
„7. Utworzenie krajowego sekretariatu branżowego wymaga spełnienia jednego z poniższych warunków:
 - 1) wniosek o rejestrację krajowego sekretariatu składają, co najmniej, 3 krajowe sekcje branżowe zrzeszające łącznie nie mniej niż 3000 członków Związku zatrudnionych u pracodawców odpowiedniej branży.*
 - 2) jeżeli nie ma 3 krajowych sekcji w obszarze działania danego sekretariatu, to wniosek o rejestrację krajowego sekretariatu składa, co najmniej, 1 krajowa sekcja i 1 jednostka organizacyjna, o której mowa w ust. 6 pkt 2 lub 3, zrzeszająca nie mniej niż 2000 członków Związku zatrudnionych u pracodawców odpowiedniej branży.”*
9. Dodaje się nowy § 12 o brzmieniu:

§ 12

- 1) W celu uściślenia sformułowań: „odpowiednia branżowa jednostka organizacyjna”, „właściwy branżowo sekretariat”, „należąca do sekretariatu obejmującego zasięgiem działania daną branżę” itp. użytych w postanowieniach prawa wewnątrzwiązkowego, szczególnie §§ 27 i 29 Statutu oraz uchwałach nr nr 3 i 4 XIX KZD, do niniejszej Uchwały dołączona zostaje tabela - zał. nr 2, ujmująca wykaz branż (sektorów gospodarki) przypisanych poszczególnym krajowym sekretariatom branżowym. Zmiany w wymienionym wyżej wykazie wymagają akceptacji rad tych sekretariatów, których ta zmiana dotyczy.
 - 2) Krajowa sekcja branżowa winna należeć do krajowego sekretariatu obejmującego branżę, którą ona reprezentuje, zgodnie z tabelą ujętą w zał. nr 2.”
10. W § 15 w pierwszym zadaniu, wyrażenie „§ 13” zastępuje się wyrażeniem: „§ 14”.
- Paragrafy o dotychczasowych o numerach od 12 do 19 otrzymują teraz numery odpowiednio od 13 do 20.
11. W rozdziale V „Postanowienia końcowe” dodaje się nowy paragraf 21 o brzmieniu:
- „§ 21
- 1) Krajowe sekretariaty i krajowe sekcje branżowe niespełniające wymogów zawartych w postanowieniach niniejszej uchwały winny dostosować się do nich (np. poprzez „przejęcie” sekcji do odpowiedniego sekretariatu, przyłączenie się do innej sekcji, połączenie się kilku sekcji itp.).
 - 2) Krajowa jednostka organizacyjna Związku, która nie spełnia postanowień niniejszej uchwały, zostanie wyrejestrowana odpowiednio z Rejestru Krajowych Sekretariatów Branżowych lub Rejestru Krajowych Sekcji Branżowych.
 - 3) Krajowa jednostka organizacyjna Związku, zarejestrowana odpowiednio w Rejestrze Krajowych Sekretariatów Branżowych lub Rejestrze Krajowych Sekcji Branżowych przed wejściem w życie niniejszej uchwały, ma obowiązek dostosować się do postanowień ust. 1 w terminie do końca kadencji 2010 - 2014 z zastrzeżeniem postanowień §12 ust. 2, do których należy się dostosować do końca obecnej kadencji.”
12. Paragraf o dotychczasowym numerze 20 otrzymuje teraz numer 22.
13. W § 22 dotychczasowa treść zostaje ust. 1, a dodaje się ust. 2 o brzmieniu:
- „2. Tracą moc uchwały: KK nr 122/91; KK nr 173/91.”
14. Dodaje się Załącznik nr 2 o następującej treści.

Załącznik nr 2

Wykaz krajowych sekretariatów branżowych i przypisanych im branż (sektorów gospodarki)

Lp	Nazwy obecnie istniejących krajowych sekretariatów obejmujących dane branże	Nazwa branży (sektora gospodarki)	Przykłady zakładów (pracodawców)
1	Krajowy Sekretariat Przemysłu Lekkiego NSZZ „Solidarność”	Przemysł włókienniczy (tekstyl-ny), odzieżowy, skórzaný.	Tkalnie, fabryki wyrobów dzianych, odzieży, fabryki butów, galanterii skórzanej, garbarnie .
2	Krajowy Sekretariat Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność”;	Przemysł wydobywczy i energetyczny z zakładami zalecza, kopalnictwo.	Kopalnie: węgla kamiennego, brunatnego, rud metali nieżelaznych, siarki i soli, kruszywa; elektrownie, elektrociepłownie, zakłady energetyczne.
3	Krajowy Sekretariat Metalowców NSZZ „Solidarność”	Hutnictwo: żelaza, metali nieżelaznych; przemysł: zbrojeniowy, lotniczy, metalowy, maszynowy, precyzyjny, środków transportu,	Huty żelaza, stalownie, odlewnie żelaza, huty i odlewnie metali nieżelaznych, zakłady produkcji narzędzi i wyrobów metalowych, broni, silni-

		elektrotechniczny, elektroniczny.	ków, kotłów, ciągników i maszyn rolniczych, fabryki samochodów, samolotów, stocznie, fabryki kabli, telewizorów.
4	Krajowy Sekretariat Przemysłu Spożywczego NSZZ „Solidarność”	Przemysł spożywczy, tytoniowy, hotelarstwo, gastronomia, turystyka, gry losowe i zakłady wzajemne.	Przetwórnice mięsa, rybne, mleczarnie, młyny, piekarnie, cukrownie, gorzelnie, browary, przetwórnice owoców i warzyw, fabryki papierosów, hotele, kasyna, zakłady gastronomiczne, biura turystyczne, gry losowe.
5	Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność”	Nauka, oświata, badania naukowe, kultura fizyczna, sport.	Uczelnie wyższe, szkoły, instytuty naukowe, ośrodki kultury fizycznej, sportu i rekreacji.
6	Krajowy Sekretariat Rolnictwa NSZZ „Solidarność”	Rolnictwo i dziedziny pokrewne, weterynaria.	Zakłady rolnicze, lecznice zwierząt, rolnicze agencje rządowe.
7	Krajowy Sekretariat Budownictwa i Przemysłu Drzewnego NSZZ „Solidarność”	Budownictwo, przemysł materiałów budowlanych, drzewny.	Zakłady budowlane, cementownie, cegielnie, tartaki, fabryki płyt drewnopochodnych, mebli, zapalek.
8	Krajowy Sekretariat Przemysłu Chemicznego NSZZ „Solidarność”	Przemysł chemiczny, gumowy, kosmetyczny, szklarski, ceramiczny, farmaceutyczny, papierniczy, naftowy, gazownictwo.	Fabryki mas plastycznych, nawozów, środków piorących i kosmetyków, huty szkła, fabryki ceramiki budowlanej, opakowań szklanych, porcelany stołowej, zakłady farmaceutyczne, fabryki celulozy, papieru, górnictwo ropy naftowej, górnictwo, przesył i dystrybucja gazu.
9	Krajowy Sekretariat Łączności NSZZ „Solidarność”	Telekomunikacja, poczta	Zakłady telekomunikacji stacjonarnej i komórkowej, pocztowe, kurierskie
10	Krajowy Sekretariat Transportowców NSZZ „Solidarność”	Transport: lądowy, kolejowy z zapleczem, samochodowy, powietrzny, morski, wodny śródlądowy; porty morskie, drogownictwo.	Kolej, przedsiębiorstwa komunikacji samochodowej, budowy dróg, lotnictwo cywilne, marynarze i rybacy, portowcy,
11	Krajowy Sekretariat Służb Publicznych NSZZ „Solidarność”	Komunikacja miejska, ciepłownictwo, wodociągi i kanalizacja, gospodarka komunalna i mieszkaniowa, pożarnictwo, administracja rządowa i samorządowa.	Zakłady komunikacji miejskiej, wodociągowe, ciepłownictwa i gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, straż pożarna, urzędy skarbowe, administracja rządowa i samorządowa, pracownicy cywilni MON.
12	Krajowy Sekretariat Kultury i Środków Przekazu NSZZ „Solidarność”	Instytucje artystyczne, muzea, ochrony zabytków, archiwa, poligrafia, wydawnictwa, biblioteki, radio i telewizja, film.	Teatry, opery filharmonie, wytwórnice filmowe, wydawnictwa, biblioteki, rozgłośnie radiowe, stacje telewizyjne, pracownice konserwatorskie.
13	Krajowy Sekretariat Banków, Handlu i Ubezpieczeń NSZZ „Solidarność”	Bankowość i finanse, handel, ubezpieczenia społeczne, kasyna, agencje pracy tymczasowej, ochrona i sprzątanie obiektów, usługi fryzjerski i kosmetyczne.	Banki, zakłady ubezpieczeniowe, handel wielkopowierzchniowy i tradycyjny (drobny), firmy ochroniarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne.
14	Krajowy Sekretariat Zasobów Naturalnych, Ochrony Środowiska i Leśnictwa NSZZ „Solidarność”	Leśnictwo, parki narodowe, gospodarka wodna, geologia i wiertnictwo.	Nadleśnictwa, leśnictwa, parki narodowe, przedsiębiorstwa geologiczne - wiertnicze, instytucje zarządzające gospodarką wodną.
15	Krajowy Sekretariat Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność”	Służba zdrowia, uzdrowiska, pogotowie ratunkowe, stacje sanitarno - epidemiologiczne, pomoc społeczna.	Szpitala, kliniki, przychodnie, uzdrowiska polskie, domy pomocy społecznej, stacje pogotowia ratunkowego, stacje sanitarno - epidemiologiczne,

UCHWAŁA KK nr 19/09

ws. zmiany uchwały KK nr 3/06 dotyczącej regulaminu działania komisji wyborczych

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” wprowadza poniższe zmiany w uchwale KK nr 3/06.

1. W § 1 wyrażenie: „§ 151” zamienia się na wyrażenie: „§ 152”
2. W § 3 pkt 2 wyrażenie: „§ 152 pkt 7 i § 153 pkt 3” zamienia się na wyrażenie: „§ 153 pkt 7 i § 154 pkt 3”
3. W § 3 pkt 2 wyrażenie: „§ 154 ust.1” zamienia się na wyrażenie: „§ 155 ust. 1”
4. W § 4 wyrażenie: „§ 83” zamienia się na wyrażenie: „§ 84”
5. W § 5 pkt 5, po wyrazie: „władz” dodaje się wyrazy: „międzyregionalnych i”
6. W § 6 pkt 2 wyrażenie: „§ 84 pkt 9 i § 85 pkt 3” zamienia się na wyrażenie: „§ 85 pkt 9i § 86 pkt 3”
7. W § 6 pkt 2 wyrażenie: „§ 86” zamienia się na wyrażenie: „§ 87”.

Stanowisko KK nr 7/09

w 20-tą rocznicę odzyskania suwerenności

Powstanie NSZZ „Solidarność”, a później - niezłomna walka tysięcy ludzi przyczyniły się dwadzieścia lat temu do odzyskania niepodległości. Te wydarzenia zainicjowały koniec porządku jałtańskiego, upadek komunizmu, a niedługo potem - rozpad Związku Radzieckiego i koniec zimnej wojny. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, w przededniu 30-tej rocznicy pierwszej pielgrzymki do Polski Ojca Świętego Jana Pawła II i 20-tej rocznicy częściowo wolnych wyborów w Polsce, chce o tym przypomnieć wszystkim tym, którzy dziś decydują o przyszłości zjednoczonej Europy, a także naszym przyjaciołom zrzeszonym w Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych i Międzynarodowej Konfederacji Związków Zawodowych. My, ludzie „Solidarności”, polscy pracownicy, jesteśmy to winni ofiarom stanu wojennego, rozbitym wskutek prześladowań rodzinom, tysiącom politycznych emigrantów, bohaterom kapłanom. Jesteśmy to winni naszemu wielkiemu papieżowi Janowi Pawłowi II, bez którego nie byłoby dziś zjednoczonej Europy.

Dla nas równie ważnym skutkiem tamtych wydarzeń było odzyskanie prawa do wolności zrzeszania się. Dwadzieścia lat temu „Solidarność” zaangażowała się na rzecz wprowadzania w naszym kraju przemian polityczno-gospodarczych, których pierwszym akcentem były częściowo wolne wybory do Parlamentu RP. Organizując obchody tych wydarzeń, nie można jednak zmieniać historii i uciekać od dzisiejszej rzeczywistości. Wydarzenia mające miejsce wiosną 1989 r. były przecież trudnym, nie wolnym od błędów, kompromisem między ówczesną opozycją i komunistyczną władzą. Kompromis ten zaowocował wolnością i nadzieją na lepsze i sprawiedliwe jutro, na życie w wolnym i dostatnim gospodarczo kraju, ale też uwłaszczeniem nomenklatury, brakiem rzeczywistej dekomunizacji, rozkradaniem i wyprzedażą majątku narodowego, bezrobociem.

Jesteśmy w Unii Europejskiej bez granic, czujemy się bezpieczniejsi w NATO, mamy wolne media, nieskrępowany dostęp do internetu i telefonii komórkowej. Ale nie możemy zapominać o tym, że w roku 20-tej rocznicy odzyskania niepodległości nadal za próby zakładania organizacji związkowej pracownicy są wyrzucani z pracy, że tysiące bezrobotnych pozostaje często bez środków do życia, że w wolnych mediach rzadko jest miejsce na debatę o sprawach społecznych a dialog najczęściej jest pozorowany. Konieczna jest pamięć o wielkich wydarzeniach z najnowszej historii, ale niezbędna jest też refleksja, jak dziś wygląda godność człowieka pracy, ile pozostało solidarności między nami, w Polsce i w Europie. Jest

to szczególnie istotne w czasie globalnego kryzysu, który powoduje powiększanie się ubóstwa, wzrost bezrobocia i wykluczenia społecznego, upadek wielu firm.

Dlatego też Komisja Krajowa zaprasza wszystkich członków NSZZ „Solidarność”, ludzi pracy na Mszę Świętą w dniu 4 czerwca br. pod pomnikiem Poległych Stoczniovców na pl. Solidarności w Gdańsku. Komisja Krajowa zwraca się ze szczególnym zaproszeniem do ludzi młodych, którzy są gwarantem pamięci i kontynuacji chlubnych idei naszego Związku. Chcemy, aby był to dzień wdzięczności za odzyskaną wolność i refleksji nad tym, jak udało się nam wszystkim tę wolność zagospodarować. Niech będzie to dzień solidarności wszystkich Polaków.

Stanowisko KK nr 8/09

ws. braku reakcji rządu na narastający w Polsce kryzys

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” stwierdza narastanie sytuacji kryzysowej w polskiej gospodarce i finansach państwa oraz uporczywe uchylanie się rządu od uznania tego faktu publicznie.

Odwraca się uwagę opinii publicznej od spraw najistotniejszych oraz ucieka od działań zapobiegających i łagodzących skutki kryzysu. Z oburzeniem przyjmujemy próby przrzucania na partnerów społecznych z Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych odpowiedzialności za brak stanowiska rządu wobec przedstawionego ponad 2 miesiące temu pakietu antykryzysowego. Troska o bezpieczeństwo Polaków to konstytucyjny obowiązek rządu.

Liczymy w dalszym ciągu na korzystne dla pracowników i polskiej gospodarki porozumienie w sprawie pakietu antykryzysowego. Niemniej, wobec kolejnych straconych tygodni, Komisja Krajowa postanawia, że w przypadku fiaska negocjacji w Trójstronnej Komisji do 10 czerwca br., przeprowadzi ogólnopolską akcję protestacyjną.

KAMPANIA „SOLIDARNOŚĆ NA KRYZYS”

PAKIET ANTYKRYZYSOWY

15 maja 2009 r. odbyło się spotkanie prezydium Komisji Trójstronnej ds. społeczno - gospodarczych.

Oświadczenie Przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność” Janusza Śniadka po spotkaniu Premiera z prezydium Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych

"Cieszę się że tak potrzebne pracownikom i zakładom pracy wprowadzenie pakietu antykryzysowego, a szczególnie subsydiowania zatrudnienia staje się coraz bardziej realne. Dzisiejsze spotkanie prezydium komisji trójstronnej ds. społeczno - gospodarczych można nazwać sporym przełomem w stosunku do tego co się działo (a raczej nie działo)

w poprzednich miesiącach. Być może rząd i Premier Tusk uświadomili sobie, że nie można już dłużej zwlekać z działaniami rzeczywistie ratującymi miejsca pracy i stąd obecność Pana Premiera na dzisiejszym prezydium TKdsSG.

Z pewnością istnieje zagrożenie, że kiedy wejdziemy w rozwiązania szczegółowe może dojść do poważnych rozbieżności. Gdyby jednak, co daj Boże tak się nie stało rodzi się realna szansa wejścia w życie ustawy wprowadzającej np. subsydiowanie zatrudnienia.

Wreszcie ponad dwa miesiące od przekazania pakietu antykryzysowego po stronie rządowej padło jasne zobowiązanie, że w przeciągu najbliższych dni do końca

maja zostaną przekazane partnerom społecznym rządowe projekty ustaw wraz z szacunkiem kosztów i wskazaniem źródeł finansowania.

Strona rządowa zadeklarowała, że przyjmuje do wiadomości i uszanuje jednoznaczne stanowisko partnerów społecznych, że zaproponowane rozwiązania stanowią jednolity, spójny pakiet oraz mają być wprowadzone tylko na czas określony.

Premier złożył wniosek o to aby dwie kwestie pakietu zostały zastąpione zobowiązaniem rządu, że propozycje rozwiązań w

tych sprawach przedstawi do końca roku. Chodzi o likwidację tzw. "kominówki" oraz ścieżkę wzrostu płacy minimalnej. W tej sprawie partnerzy społeczni zajmą stanowisko po konsultacjach.

Wyrażam wielkie ubolewanie, że ze względu na stanowisko rządu straciliśmy tak wiele czasu. Nic poza brakiem woli rządu nie stało na przeszkodzie żeby rozmowy rozpocząć kilka miesięcy wcześniej".

• Janusz Śniadek

SUBSYDIOWANIE ZATRUDNIENIA

Władze NSZZ „Solidarność” zapelowały o jak najszybsze wdrożenie projektu tzw. subsydiowanego zatrudnienia (bezrobocia technicznego). Na miesięczne koszty zasiłku i ubezpieczenia dla 100 tys. osób bezrobotnych państwo wydaje ponad 69 mln zł, podczas gdy na subsydiowanie zatrudnienia dla 100 tys. osób musiałoby przeznaczyć niecałe 64 mln zł - wynika z analizy Biura Ekspertckiego KK NSZZ „Solidarność”.

Od stycznia pracę straciło prawie 300 tys. osób. Z każdym dniem straty budżetu państwa, gospodarki oraz koszty społeczne są coraz wyższe.

"Wprowadzenie mechanizmu subsydiowania zatrudnienia generuje niższe koszty dla Państwa, od środków, jakie są przeznaczane na pomoc osobom bezrobotnym. Z analizy naszego Biura Ekspertckiego wynika, że koszty zasiłku i ubezpieczenia dla 100 tys. osób bezrobotnych w ciągu pół roku wynoszą 415,59 mln zł, podczas gdy analogicznie kwota na subsydiowanie zatrudnienia wyniosłaby 382,8 mln zł. Rozwiązanie to pozwala na utrzymanie miejsc pracy, ogranicza liczbę osób bezrobotnych oraz daje oszczędności w budżecie państwa" - powiedział Janusz Śniadek, Przewodniczący NSZZ „Solidarność”.

Zdaniem NSZZ „Solidarność” rząd powinien jak przeznaczyć środki finansowe na dopłaty do pensji pracowników w tych

przedsiębiorstwach, które - dotknięte kryzysem - są zmuszone ograniczyć bądź zatrzymać produkcję. To pozwoliłoby zapewnić funkcjonowanie zagrożonych firm i bezpieczeństwo zatrudnienia pracownikom. Wprowadzenie subsydiowanego zatrudnienia jest jednym z postulatów Pakietu Antykryzysowego przedstawionego rządowi przez partnerów społecznych. Systemy pozwalające utrzymać stosunek pracy w okresach zatrzymania produkcji funkcjonują w większości krajów europejskich.

W większości krajów europejskich istnieją systemy pozwalające utrzymać stosunek pracy w okresach zatrzymania produkcji. Jest to tzw. częściowe bezrobocie. Rozwiązanie to ma na celu utrzymanie stosunku pracy, a także zagwarantowanie znacznej części wynagrodzenia (często 80%, a nawet 100%). W Polsce dyskusja na ten temat trwa. Wykorzystanie środków z FGŚP, często wymienianego jako potencjalne źródło finansowania instrumentu częściowego bezrobocia, mogłoby okazać się problematyczne w razie fali upadłości przedsiębiorstw, gdyż stawiałoby pod znakiem zapytania możliwość rekompensowania pracownikom niewypłaconych wynagrodzeń. W okresie przejściowym źródłem finansowania może być częściowo Europejski Fundusz Społeczny, dający możliwość wdrażania, równoległe z instrumentem częściowego bezrobocia, szkoleń zawodowych.

NIEKOMPLETNY PAKIET

Rządowy projekt tzw. ustawy antykryzysowej nie odnosi się do całego 13 - punktowego pakietu uzgodnionego między związkami zawodowymi i pracodawcami w Komisji Trójstronnej.

NSZZ „Solidarność” przekazał wicepremierowi Pawlakowi wstępną opinię w dotyczącą przesłanego przez rząd projektu ustawy o pomocy państwa pracodawcom w przeciwdziałaniu rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Zastrzeżenia Związku budzą szczególnie propozycje dotyczące ograniczenia stosowania umów na czas określony oraz tzw. subsydiowania zatrudnienia (płatne postojowe).

Zaproponowane przez rząd rozwiązanie dotyczące ograniczenia stosowania umów na czas określony nie realizują intencji zawartych w pakiecie antykryzysowym przyjętym przez pracodawców i związki zawodowe. Zdaniem NSZZ „S” propozycje te nie tylko nie poprawią stabilności zatrudnienia ale utrwala istniejące już patologie związane z zawieraniem umów na czas określony. To znaczy, że w dalszym ciągu pracodawcy będą mieli możliwość zawierania umów na 20 lat.

Nie do przyjęcia jest również proponowana przez rząd wysokość świadczeń związanych z tzw. płatnym postojowym (czy subsydiowaniem zatrudnienia). Przyjęcie przez rząd, jako punktu odniesienia do wyliczenia tychże świadczeń, zasiłku dla bezrobotnych, a nie jak postulowali związkowcy i pracodawcy płacy minimalnej po-

woduje, że rekompensata utraconego wynagrodzenia za czas postoju będzie bardzo niska.

Zdaniem NSZZ „S” wadą przedstawionej przez rząd ustawy jest również brak zagwarantowania środków finansowych na ten cel. „Zapis tylko o możliwości przyznania świadczeń w połączeniu z brakiem zagwarantowania środków na udzielaną pomoc czyni to rozwiązanie bardzo iluzorycznym” - czytamy w piśmie przesłanym do wicepremiera Waldemara Pawlaka. Zastrzeżenia budzą również propozycje dotyczące rozliczania czasu pracy.

W zaproponowanej przez rząd ustawie brakuje rozwiązań dotyczących punktów 1-5 (obszar wynagrodzeń i świadczeń socjalnych) podpisanego przez pracodawców i związki zawodowe pakietu antykryzysowego. Rządu nie przygotował żadnych propozycji dotyczących specjalnych programów wspierających rodziny dotknięte skutkami kryzysu. Nie przewidziano również dodatkowych środków na ten cel.

W przesłanym do wicepremiera Pawlaka piśmie związkowcy domagają się uzupełnienia brakujących propozycji i przystąpienia do rozmów i negocjacji w ramach zespołów problemowych Komisji Trójstronnej. Związkowcy zastrzegają sobie również prawo do zgłaszania uwag w trakcie procesu legislacyjnego i zaznaczają, że przekazanie uwag nie może być traktowane jako zgoda na wprowadzenie niektórych rozwiązań z pakietu.

Opinia przekazana wicepremierowi Waldemarowi Pawlakowi

Wstępna opinia NSZZ „Solidarność” do projektu ustawy z dnia 22.05.2009 r. o pomocy państwa pracodawcom w przeciwdziałaniu rozwiązywaniu z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Na wstępie z całą mocą chcemy podkreślić, że przedstawiony projekt zawiera propozycje rządu w odniesieniu tylko do części postulatów z 13-to punktowego pakietu antykryzysowego zaproponowanego przez partnerów społecznych jako całość. W dniu dzisiejszym oznacza to niedotrzymanie deklaracji Premiera Tuska odniesienia się strony rządowej do wszystkich punktów do końca maja b.r. (z wyjątkiem pkt. 4 i częściowo 5, które zadeklarował przedstawić do końca roku).

Uznajemy jednak, że polskiej gospodarki i polskich pracowników nie stać na dalsze zaniechania we wprowadzaniu działań antykryzysowych. Dla dobra ludzi i zakładów pracy powinny one wejść w życie jak najszybciej. Dlatego NSZZ „Solidarność” przekazuje niniejsze uwagi w znacząco krótszym od przewidzianego na opiniowanie projektów ustaw terminie. Z tego powodu nie tylko zastrzegamy sobie prawo do zgłaszania uwag w trakcie procesu legislacyjnego, ale domagamy się natychmiastowego uzupełnienia brakujących propozycji strony rządowej w sprawie pozostałych punktów pakietu oraz przystąpienia do rozmów i negocjacji w ramach zespołów problemowych Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych.

Przekazanie uwag w żadnym wypadku nie może być traktowane jako zgoda na wprowadzenie tylko niektórych rozwiązań z 13-tego punktu tego pakietu. Właściwe stanowisko w sprawie całego pakietu antykryzysowego NSZZ „Solidarność” zajmie w okresie późniejszym.

Uwagi główne odnośnie:

- **pkt. 11 Pakietu - stabilizacji zatrudnienia**

Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy w zakresie umów na czas określony nie realizują intencji partnerów społecznych i nie poprawią stabilności zatrudnienia przez ograniczenie zawierania takich umów, ale przeciwnie zmierzają do utrwalenia istniejących szkodliwych dla gospodarki patologii.

- **pkt. 13 Pakietu - subsydiowania zatrudnienia**

Proponowany niski poziom świadczeń na częściowe zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych na czas przestoju oraz na częściowe zrekompensowanie zmniejszenia wynagrodzeń wynikających z obniżenia wymiaru czasu pracy jest nie do zaakceptowania. Rozwiązaniem postulowanym przez NSZZ „Solidarność” oraz wspólnie przez wszystkich partnerów społecznych jest ustalenie jako punktu odniesienia wynagrodzenia minimalnego. Stwierdzamy również brak rozwiązań kompensujących ubytki z tytułu obniżonego wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, co w przyszłości będzie skutkowało mniejszą emeryturą dla pracownika. Z kolei zapis tylko o możliwości przyznania świadczenia w połączeniu z brakiem zagwarantowania środków na udzielaną pomoc czyni to rozwiązanie bardzo iluzorycznym.

Uwagi szczegółowe

I. Propozycje dotyczące zmian w sferze stosunków pracy

1. Na krytyczną ocenę zasługuje propozycja zawarta w art. 11 projektu ustawy o pomocy państwa pracodawcom w przeciwdziałaniu rozwiązywaniu z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, zwanego dalej „projektem ustawy antykryzysowej” wprowadzająca na okres do dnia 31 grudnia 2011 r. ograniczenia w zawieraniu umów o pracę na czas określony polegające na określeniu maksymalnego 24-miesięcznego okresu na jaki mogłaby zostać zawarta taka umowa. Propozycja ta oznacza jedynie pozorną realizację postulatu stabilizacji zatrudnienia poprzez ograniczenie stosowania umów na czas określony. Proponowane rozwiązanie cechuje brak trwałości, bowiem w projekcie ustawy antykryzysowej nie proponuje się stosownej nowelizacji art. 251 k.p.

W rezultacie:

- Ograniczenie to będzie stosowane wyłącznie do umów o pracę na czas określony obowiązujących w dniu wejścia w życie przepisów ustawy antykryzysowej, których termin rozwiązania przypadać będzie w okresie obowiązywania tej ustawy oraz do umów na czas określony zawartych w okresie obowiązywania ustawy antykryzysowej. Po upływie okresu obowiązywania ustawy antykryzysowej nastąpi powrót do nieskutecznego i niespełniającego swojej roli mechanizmu przewidzianego w art. 251 k.p. art. 11 w związku z art. 31 projektu ustawy antykryzysowej w jakimkolwiek stopniu nie rozwiązuje bolączki polskiego rynku pracy jaką jest pro-

blem umów o pracę zawartych na długie okresy czasu z możliwością ich wypowiedzenia z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia.

- Proponowane rozwiązanie jest wadliwe od strony legislacyjnej. W treści art. 11 projektu ustawy antykryzysowej nie proponuje się bowiem sankcji naruszenia dyspozycji tego przepisu. Nie wiadomo zatem jakie będą skutki prawne zawarcia umowy na czas określony na okres dłuższy niż 24 miesiące. Biorąc pod uwagę tytuł ocenianego projektu ustawy można by nawet pokusić się o stwierdzenie, że intencją twórców tego projektu jest ułatwienie stronom możliwości zawierania w okresie obowiązywania ustawy antykryzysowej umów o pracę na czas określony. W okresie tym nie będzie bowiem stosowany art. 251 k.p.
2. Krytycznie należy również ocenić propozycję zawartą w art. 10 projektu ustawy antykryzysowej przewidującą możliwość ustalenia dla pracownika opiekującego się dzieckiem do ukończenia 14 roku życia indywidualnego rozkładu czasu pracy przewidującego różne godziny rozpoczęcia i kończenia pracy.

Z uwagi na sposób sformułowania przesłanek stwarzających pracodawcy możliwość nieuwzględnienia wniosku (ze względu na organizację pracy lub rodzaj pracy wykonywanej przez pracownika) propozycja ta w istocie rzeczy w niewielkim stopniu odbiega od rozwiązania zawartego w art. 142 k.p., który daje możliwość ustalenia na pisemny wniosek każdego pracownika indywidualnego rozkładu czasu pracy w ramach systemu czasu pracy, którym jest on objęty.

3. Z projektu ustawy antykryzysowej należy wykreślić art. 8 ust. 2. Zatrudnianie pracowników w ramach przedłużonego do 12 miesięcy okresu rozliczeniowego czasu pracy powinno odbywać się w granicach zgodnych z przepisami Kodeksu pracy norm oraz systemów czasu pracy. Stosowanie przedłużonego 12-miesięcznego okresu rozliczeniowego czasu pracy mogłoby być zatem z różnym skutkiem stosowane w przypadku zarówno podstawowego jak i równoważnego systemu czasu pracy. Stosowanie dłuższego okresu rozliczeniowego umożliwiłoby pracodawcom bardziej elastyczne gospodarowanie czasem pracy w systemie równoważnego aniżeli w systemie podstawowego czasu pracy. Tymczasem w art. 8 ust. 2 projektu ustawy antykryzysowej proponuje się wprowadzenie, jak się wydaje, szczególnego, „kryzysowego” systemu czasu pracy, w którym pracodawca bez względu na stosowany wcześniej system czasu pracy, byłby upoważniony do swobodnego dysponowania rocznym wymiarem czasu pracy pracownika w jego indywidualnym rozkładzie czasu pracy z wyłączeniem ochronnych norm Kodeksu pracy. Intencja autorów projektu nie jest zresztą do końca jasna m.in. z uwagi na posługiwanie się w projekcie art. 8 ust. 2 projektu ustawy antykryzysowej niejasnymi i niestosowanymi do tej pory w Kodeksie pracy zwrotami: „liczba godzin do przepracowania w poszczególnych miesiącach”, „okresy (krótszej i dłuższej) pracy” i „okresy niewykonywania pracy”. Jeżeli intencją autorów projektu ustawy antykryzysowej nie jest modyfikacja stosowanych do tej pory kodeksowych systemów czasu pracy to proponowany przepis jest zbędny.

W projekcie należy ponadto określić elementy, które powinny znaleźć się w układzie zbiorowym pracy lub porozumieniu:

- wskazanie długości okresu rozliczeniowego czasu pracy,
- wskazanie okresu na jaki wprowadza się przedłużony okres rozliczeniowy czasu pracy, nie dłuższego niż 2 lata od dnia wejścia w życie ustawy antykryzysowej,
- wprowadzenie możliwości wypowiedzenia porozumienia z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.

Art. 8 ust. 3 projektu ustawy antykryzysowej należy dodatkowo uzupełnić o zdanie następującej treści: „Zakładowa organizacja związkowa, która powstała po zawarciu porozumienia zawartego z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u

danego pracodawcy wstępuje z mocy samego prawa w prawa i obowiązki strony tego porozumienia”.

4. Propozycja zawarta w art. 9 ust. 1 i 2 projektu ustawy antykryzysowej przewiduje możliwość wprowadzenia odstępstwa od zasady 8-godzinnego dnia pracy. Wymiar dobowy pracownika (bez względu na system czasu pracy, w którym jest on zatrudniony) mógłby być wydłużony poprzez zmianę godzin rozpoczynania i kończenia pracy w indywidualnym rozkładzie czasu pracy pracownika. Jedynym ograniczeniem stosowania tego rozwiązania byłaby konieczność zachowania okresów dobowego i tygodniowego odpoczynku. W rezultacie pracownicy mogliby być zatrudnieni w systemie skróconej doby pracowniczej (8 godzin pracy + 11 godzin odpoczynku). Szczególnie uciążliwe byłoby stosowanie systemu skróconej doby pracowniczej w odniesieniu do pracowników zatrudnionych w systemie równoważnego czasu pracy (12 godzin pracy + 11 godzin odpoczynku). Pracodawcy uzyskaliby dzięki temu rozwiązaniu dodatkową możliwość wydłużenia tygodniowego czasu pracy w niektórych tygodniach okresu rozliczeniowego z wyłączeniem kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników w godzinach nadliczbowych.
 - Wprowadzenie indywidualnego rozkładu czasu pracy mogłoby nastąpić w drodze jednostronnej decyzji pracodawcy, po uzyskaniu wcześniejszego upoważnienia udzielonego w układzie zbiorowym pracy lub porozumieniu zawartym z zakładową organizacją związkową albo przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u danego pracodawcy.
 - Odnośnie proponowanego w projekcie sposobu wprowadzenia systemu skróconej doby pracowniczej zachowują aktualność sformułowane powyżej uwagi do art. 8 ust. 3 projektu ustawy antykryzysowej.
5. Art. 12 projektu ustawy antykryzysowej umożliwia obniżenie wymiaru czasu pracy określonego w umowie o pracę w drodze układu zbiorowego pracy albo porozumienia zawieranego pomiędzy pracodawcą a przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u danego pracodawcy. Propozycja wprowadzenia tego rozwiązania wynika, jak się wydaje, z braku możliwości zawieszenia postanowień umowy o pracę określających wymiar czasu pracy pracowników w drodze porozumień zawieranych na podstawie art. 91, art. 231a i art. 24127 k.p. oraz z chęci zastosowania rozwiązań ochronnych przewidujących:
 - określenie maksymalnego okresu, przez który obowiązuje obniżony wymiar czasu pracy do sześciu miesięcy,
 - określenie minimalnego obniżonego wymiaru czasu pracy pracowników,
 - ustanowienie szczególnej ochrony trwałości stosunku pracy niektórych pracowników objętych obniżeniem wymiaru czasu pracy.

Odnośnie proponowanego w projekcie sposobu obniżenia wymiaru czasu pracy zachowują aktualność sformułowane powyżej uwagi do art. 8 ust. 3 projektu ustawy antykryzysowej.

II. Propozycje dotyczące świadczeń na zatrudnienie subsydiowane przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Jednym z zaproponowanych mechanizmów mających na celu wspomoczenie pracodawców w przeciwdziałaniu skutkom kryzysu gospodarczego jest umożliwienie korzystania przez nich ze szczególnej pomocy finansowanej przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Przedstawiony projekt nieprecyzyjnie określa świadczenia, do których uprawnieni mają być pracownicy tych pracodawców, którzy taką pomoc uzyskają (art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2).

Po pierwsze projekt przewiduje świadczenia na częściowe zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych za czas przestoju ekonomicznego (art. 13 ust. 1 pkt 1).

Należy odnotować brak wskazania relacji pojęcia „przestoju ekonomicznego” w rozumieniu omawianego projektu do regulacji art. 81 kodeksu pracy. „Przeстій ekonomiczny” mieści się bowiem w normie wynikającej z § 1 tegoż przepisu¹, a w konsekwencji w sytuacji takiej obowiązują przepisy dotyczące zasad wynagradzania pracowników wynikające z art. 81 § 1 kodeksu pracy. Jedynym rozsądnym sposobem odczytania propozycji wydaje się uznanie, że projektodawca wskazuje na przejęcie części zobowiązań pracodawcy wobec swoich pracowników przez Fundusz (przy czym resztę należności nadal ponosi sam pracodawca).

Po drugie przewidziane jest świadczenie na częściowe zrekompensowanie obniżenia wymiaru czasu pracy, w stałej wysokości. Brak jest uzależnienia wysokości tego świadczenia od rozmiaru zmniejszenia wymiaru czasu pracy (zaproponowane brzmienie przepisu skutkuje tym, że nawet bardzo nieznaczne obniżenie wymiaru czasu pracy, np. o 1/20 będzie równoznaczne z uzyskaniem owego świadczenia w pełnej wysokości).

Z drugiej strony zaproponowana procedura uzyskiwania wsparcia przez pracodawcę budzi wątpliwości ze względu na jej małą czytelność. Wynika to przede wszystkim z faktu nieprecyzyjnie określonej relacji wniosku pracodawcy kierowanego do kierownika Biura Terenowego Funduszu właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy (art. 14 ust. 2 w związku z art. 13 ust. 1) do umowy między pracodawcą a dysponentem Funduszu (art. 14 ust. 7).

W konsekwencji brak jest jednoznacznego określenia podstawy uzyskania wsparcia z Funduszu („Dysponent Funduszu może, na podstawie uzasadnionego wniosku pracodawcy w przejściowych trudnościach finansowych ...” - art. 13 ust. 1; „W celu uzyskania świadczeń, określonych w art. 13 ust. 1 pracodawca występuje za pośrednictwem kierownika Biura Terenowego Funduszu właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy o zawarcie umowy z dysponentem Funduszu” - art. 14 ust. 7).

Brak jest wymogu oświadczenia przez pracodawcę tzw. prognozy liczby pracowników, którzy potencjalnie będą musieli zdaniem pracodawcy zostać objęci rozwiązaniami ustawy, co nie pozwoli Funduszowi określić kwoty, którą ma otrzymać pracodawca (w szczególności w przypadku zastosowania przeštoju ekonomicznego). Takie oświadczenie byłoby podstawą do okresowej kontroli wydatkowania pieniędzy. W ustępie 8 art. 14 pracodawca jest zobowiązany do złożenia wykazu uprawnionych pracowników, ale z niewiadomych przyczyn dopiero niezwłocznie po podpisaniu umowy z dysponentem Funduszu (Minister Pracy i Polityki Społecznej).

W art. 14 ust. 10 projektu ustawy przewidziano rozporządzenie ministra właściwego do spraw pracy, przy czym nie przedstawiono go do zaopiniowania razem z projektem ustawy. Zdaniem opiniującego przedłożenie do zaopiniowania ww. projektu rozporządzenia jest niezbędne dla całościowego (pełnego) zaopiniowania przedmiotowej regulacji.

Podkreślić należy, iż nie jest prawidłowym dalsze utrzymywanie modelu funduszu (przy kolejnej nowelizacji ustawy) zgodnie, z którym reprezentanci partnerów społecznych nie wchodzi w skład żadnego z organów Funduszu i nie mają jakiegokolwiek wpływu na jego funkcjonowanie, w szczególności przy wprowadzaniu rozwiązań zawartych w projekcie ustawy, które nie były przewidziane przy jej wprowadzaniu.

W zakresie finansowania, należy domyślać się, iż przedstawione w uzasadnieniu projektu ustawy środki Funduszu zostały ustalone w oparciu o założenie, iż projektem ustawy objęci zostaną wyłącznie pracodawcy zatrudniający co najmniej 20 pracowników. W związku z tym środki te należy znacznie zwiększyć - dostosować ich wielkość do poszerzonego kata-

¹ Warto podkreślić, że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 16 października 1992 r., I PZP 58/92 „Ograniczenie produkcji wywołane zmniejszeniem popytu na wyroby nie stanowi przeštoju w rozumieniu art. 81 kodeksu pracy.” Przy czym należy podkreślić, iż w uchwale tej SN słusznie podkreślił, iż „Pojęcie przeštoju, o którym mowa w art. 81 § 2-4 k.p., jest z oczywistych względów węższą kategorią od niewykonywania pracy z powodu doznania przeszkód z przyczyn dotyczących zakładu pracy, o którym mowa w art. 81 § 1 k.p.” tym samym nieświadczenie pracy z przyczyn ekonomicznych leżących po stronie pracodawcy nie mieści się co prawda w przeštoju w rozumieniu art. 81 § 2, mieści się jednak w regulacji art. 81 § 1 kp.

logu beneficjentów pomocy. Uwaga ta dotyczy również pomocy udzielanej przez Fundusz Pracy.

III. Propozycje dotyczące zasad refundowania kosztów szkoleń i studiów podyplomowych oraz wypłaty stypendiów dla pracowników

Nie kwestionując samej zasady refundacji kosztów szkoleń i studiów podyplomowych oraz wypłaty stypendiów dla pracowników firm w przejściowych trudnościach finansowych koncepcja jaka przebiega z postanowień rozdziału 4 projektu musi budzić duże wątpliwości natury praktycznej. Otóż, w okresie szkolenia i studiów podyplomowych, przypadających w okresie obniżonego wymiaru czasu pracy lub przestoju ekonomicznego, pracownikowi przysługuje stypendium, z zastrzeżeniem art. 4, w wysokości 100% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, finansowane ze środków Funduszu Pracy wypłacane przez pracodawcę w przejściowych trudnościach finansowych na zasadach dotyczących wypłaty wynagrodzenia pracownikom określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy. W praktyce oznacza to na dzień dzisiejszy kwotę około 550 zł.

O ile z pozycji pracodawcy możliwość refundacji z Funduszu Pracy kosztów szkolenia pracowników skierowanych na szkolenie za okres nie przekraczający 6 miesięcy czy kosztów studiów podyplomowych skierowanych pracowników za okres nie przekraczający 12 miesięcy może być oceniane przez nich względnie pozytywnie, o tyle kwoty świadczeń „szkoleniowych”, które maksymalnie mają być wypłacane raczej nie czynią tego instrumentu atrakcyjnym.

Niezależnie od samych kwot oraz okresów ich wypłacania oraz niepołączalności z innymi świadczeniami, nie jest jasne, kto będzie dokonywał oceny i według jakich kryteriów obecnych przyszłych potrzeb pracodawcy w zakresie szkoleń lub studia podyplomowe są uzasadnione jego obecnymi lub przyszłymi potrzebami.

Na zakończenie warto zwrócić uwagę na niski poziom legislacyjny projektu. Projekt wielokrotnie posługuje się terminami wieloznacznymi charakterystycznymi raczej dla języka potocznego a nie prawnego czy prawniczego (np. terminy „liczba godzin do przepracowania” albo „okresy dłuższej pracy” użyte w art. 8 ust. 2 projektu). Błędnie sformułowana jest także definicja obniżonego wymiaru czasu pracy zawarta w art. 3 pkt 2 projektu ustawy antykryzysowej oraz odesłania do przepisów Kodeksu pracy (np. w art. 9 ust. 2 projektu ustawy antykryzysowej).

- *Z poważaniem - Zbigniew Kruszyński Członek Prezydium KK NSZZ „Solidarność”*

EUROPO WALCZ Z KRYZYSEM!

28 maja 2009 r. w podpisanej w Paryżu deklaracji, liderzy europejskich organizacji związkowych wzywają do walki z kryzysem.

EKZZ żąda, aby "nigdy więcej" kapitalizm finansowy nie spowodował podobnych szkód w wyniku kryzysu na świecie, w Europie i wśród pracowników oraz aby nigdy więcej nie przyklaskiwano rosnącym nierównościom, obojętności czy zaniedbaniom demokratycznych rządów.

Związkowcy przewidują, że nadchodzący rok przyniesie zniszczenie miejsc pracy na skalę nie spotykaną dotąd od 1930 roku. "Jednak do tej pory odpowiedź władz (zarówno europejskich jak i krajowych) nie odpowiada skali problemu, z którym mamy do czynienia." - czytamy w Paryskiej Deklaracji EKZZ

Europejskie związki zawodowe domagają się:

- Większej ilości miejsc pracy o lepszej jakości: EKZZ wzywa Radę Europejską i

Komisję do sporządzenia europejskiego planu inwestycyjnego w wysokości 1 proc. europejskiego PKB przez kolejne trzy lata, aby stworzyć więcej miejsc pracy lepszej jakości.

- Silniejszych systemów zabezpieczenia społecznego, aby zapewnić więcej bezpieczeństwa i równości oraz uniknąć wykluczenia społecznego. EKZZ żąda sensownej i wzmocnionej Europejskiej Agendy Społecznej: aby ludzie utrzymali swoje miejsca pracy oraz aby zapewnić ochronę wszystkich pracowników jak również odpowiednie szkolenia
- Wzmocnienia praw pracowniczych i zakończenia dominacji krótkowzrocznych zasad rynku. Silniejsze prawa, szczególnie na poziomie ponadgranicznym, są niezbędne, aby zapobiec obecnemu trendowi wzrastających nierówności. Szczególnie wzmocnione prawa pracownicze są potrzebne, aby powstrzymać dramatycznie zwiększające się wykorzystanie niepewnych, niestandardowych form pracy. Skuteczna Dyrektywa o czasie pracy bez klauzuli opt-out jest pilnie potrzebna.
- Lepszych wynagrodzeń i silniejszych negocjacji zbiorowych. Należy odrzucić zamrożenia płac i cięcia płacy nominal-

nej. Niezbędne jest, aby w miarę załamania popytu chronić siłę nabywczą. Dlatego EKZZ dąży do wzmocnienia negocjacji zbiorowych oraz powiązanych z nimi instrumentów kształtowania płac, aby zabezpieczyć wzrost płacy realnej w celu wsparcia uzdrowienia gospodarki.

- Europejskiej solidarności chroniącej przed nadużyciom kapitalizmu finansowego: EKZZ domaga się znacznej podwyżki wydatków europejskich na cele społeczne przez poszerzenie działania europejskich funduszy strukturalnych. Należy zmierzać do harmonizacji podatku od osób prawnych oraz podatków związanych z działalnością gospodarczą.

EKZZ wezwała Radę Europejską, nowy Parlament Europejski oraz nową Komisję do szybkich działań. Jednocześnie EKZZ wezwała środowisko biznesu do zaangażowania się w dialog społeczny dotyczący tych kwestii oraz do uczestniczenia w rozwiązywaniu kwestii związanych z kryzysem.

Paryska Deklaracja - 28 maja 2009 r.

Europa znalazła się na rozdrożu. Europa stanęła oko w oko z masowym bezrobociem. Nadchodzący rok przyniesie zniszczenie miejsc pracy na skalę nie spotykaną dotąd od 1930 roku, jednak do tej pory odpowiedź władz (zarówno europejskich jak i krajowych) nie odpowiada skali problemu, z którym mamy do czynienia.

Powód tego znaczącego skoku w bezrobociu leży w trzydziestoletniej dominacji neoliberalnego modelu ekonomicznego, którego fiasko spowodowało obecną katastrofę ekonomiczną w Europie i reszcie świata. Zbyt wiele osób z najwyższego szczebla rozdętego sektora finansowego zabawiało się współczesną wersją alchemii. Długoterminowa roztropność została zignorowana w miarę jak na porządek dzienny Wall Street, Londynu i innych

głównych centrów finansowych zawiąły zachłanność i spekulacje. Ich rezultatem jeszcze przed krachem były gwałtownie rosnące nierówności, wzrost w ilości niepewnych miejsc pracy i nacisk na ograniczenie wpływu państw opiekuńczych, praw pracowniczych i negocjacji zbiorowych. Na to należy nałożyć rosnące bezrobocie, cięcia w wydatkach publicznych i załamanie popytu w wielu krajach.

Obywatele oczekują od rządów poprzez działania w sektorze publicznym i od związków zawodowych przywrócenia demokratycznej równowagi, która została scedowana na rynki. EKZZ żąda, aby „nigdy więcej” nie dopuszczono, aby kapitalizm finansowy spowodował podobne szkody w wyniku kryzysu na świecie, w Europie i wśród pracowników oraz aby nigdy więcej

nie przyklaskiwano rosnącym nierównościom, obojętności czy zaniedbaniom demokratycznych rządów.

EKZZ w pełni popiera argumenty międzynarodowego ruchu związkowego w zwalczaniu kryzysu. Europa ma tu do odegrania szczególną i ważną rolę. Jako największa jednolita jednostka ekonomiczna na świecie Unia Europejska ma unikalną możliwość podejmowania zarówno bezpośrednich jak i skoordynowanych działań. Dlatego musi być liderem tych działań, a nie tylko powtarzać to co robią inni. Zbyt często wydawała się być zdegradowana do roli naśladowcy innych wielkich krajów. Jeśli jednak Unia Europejska jest niezdolna do wspólnych działań wtedy jej największe osiągnięcia rynku wewnętrznego, wspólnej waluty i dalszego poszerzania znajdują się pod naciskiem w miarę jak poszczególne państwa członkowskie będą próbować znaleźć własne podejście do handlu, polityki monetarnej i stosunków zagranicznych. Unia Europejska powinna wziąć na siebie obowiązki w odniesieniu do krajów członkowskich znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji i działać tak, aby jej państwa mogły uniknąć konieczności korzystania z Międzynarodowego Funduszu Walutowego. W każdym przypadku interwencje MFV powinny służyć zachowaniu spójności społecznej, a nie obniżaniu wydatków publicznych i usług użyteczności publicznej.

Unia Europejska musi mieć zdecydowane podejście do bezrobocia. Żądając Nowego Ładu Społecznego w UE jako siłę napędową dla sprawiedliwości społecznej i większej ilości miejsc pracy o lepszej jakości EKZZ zależy w szczególności na:

Większej ilości miejsc pracy o lepszej jakości: Inwestycje w poszerzony europejski plan odnowy, aby uzyskać nowy rozmach w dążeniu do rozwoju gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. EKZZ wzywa Radę Europejską i Komisję do sporządzenia europejskiego planu inwestycyjnego w wysokości 1% europejskiego PKB przez kolejne trzy lata, aby stworzyć więcej miejsc pracy lepszej jakości, promować innowacje, badania i rozwój, wspomóc zatrudnienie w kluczowych gałęziach przemysłu, inwestować w nowe, zielone i zrównoważone technologie oraz aby

utrzymać wysoką jakość usług użyteczności publicznej. Kluczowymi elementami w stworzeniu większej ilości miejsc pracy o lepszej jakości są kształcenie ustawiczne oraz edukacja. Dla Europy nadszedł czas, aby wyposażyć pracowników w kwalifikacje potrzebne w niskowęglowej gospodarce jutra, gospodarce opartej na „zielonych” technologiach oraz wymagającej wysokich kwalifikacji.

Silniejsze systemy zabezpieczenia społecznego, aby zapewnić więcej bezpieczeństwa i równości oraz uniknąć wykluczenia społecznego. EKZZ żąda sensownej i wzmocnionej Europejskiej Agendy Społecznej: aby ludzie utrzymali swoje miejsca pracy oraz aby zapewnić ochronę wszystkich pracowników jak również odpowiednie szkolenia, biorąc pod uwagę różnorodność, szczególnie w zakresie równości szans i potrzebę utrzymania spójności społecznej z porządnym dochodem, dostępem do usług użyteczności publicznej dla wszystkich. Polityka społeczna oraz usługi użyteczności publicznej na terenie Europy muszą zostać zachowane, wzmocnione i nie powinny być podważane przez sztywne wdrażanie Paktu Stabilizacji i Rozwoju, wymuszając przedwczesne i ważne cięcia w deficytach budżetowych jak tylko aktywność ekonomiczna przestanie się zmniejszać. Takie cięcia pozbawiłyby kraje członkowskie korzyści z ozdrowienia gospodarki oraz spowodowałyby szkody w usługach użyteczności publicznej.

Wzmocnione prawa pracownicze i koniec z dominacją krótkowzrocznych zasad rynku. Silniejsze prawa, szczególnie na poziomie ponadgranicznym, są niezbędne, aby zapobiec obecnemu trendowi wzrastających nierówności. EKZZ żąda Protokołu Postępu Społecznego nadającego priorytet prawom społecznym i działaniom zbiorowym oraz wzmocnionej Dyrektywy nt. pracowników delegowanych opartej na zasadzie równości i respektowania praw odnoszących się do miejsca zatrudnienia. EKZZ wzywa także do bardziej wydajnej partycypacji pracowniczej i demokracji przemysłowej. Szczególnie wzmocnione prawa pracownicze są pilnie potrzebne, aby powstrzymać dramatycznie zwiększające się wykorzystanie niepewnych, niestandardowych form pracy. Sku-

teczna Dyrektywa o czasie pracy bez klauzuli opt-out jest pilnie potrzebna.

Lepsze wynagrodzenie: silniejsze negocjacje zbiorowe. Należy odrzucić zamrożenia płac i cięcia płacy nominalnej. Niezbędne jest, aby w miarę załamania popytu chronić siłę nabywczą. Dlatego EKZZ dąży do wzmocnienia negocjacji zbiorowych oraz powiązanych z nimi instrumentów kształtowania płac, aby zabezpieczyć wzrost płacy realnej w celu wsparcia uzdrowienia gospodarki. Europejski Bank Centralny (EBC) musi zostać zaangażowany nie tylko w działania na rzecz stabilności cen, ale także we wzrost gospodarczy, ale też pełne i lepsze zatrudnienie. EBC nie może wywierać wpływu na negocjacje płacowe i osłabiać ich przez przedwczesne podnoszenie stóp procentowych natychmiast po tym jak bezpośredni kryzys będzie zdawał się kończyć. EKZZ żąda utworzenia rady doradczej partnerów społecznych przy EBC.

Europejska solidarność jako ochrona przeciwko nadużyciom kapitalizmu finansowego: Efektywna regulacja rynków finansowych, sprawiedliwy podział bogactw i brak powrotu do kapitalizmu kasynowego lub do „business as usual” z ostatnich 20 lat to podstawowe kwestie. EKZZ domaga się znacznej podwyżki wydatków europejskich na cele społeczne przez poszerzenie działania europejskich funduszy strukturalnych, a konkretnie Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji. Należy rozprawić się z konkurencją podatkową oraz zlikwidować raje podatkowe, ponieważ zagrażają one krajowym rozwiązaniom podatkowym oraz Europie Społecznej. W szczególności należy zmierzać do harmonizacji podatku od osób prawnych oraz podatków związanych z działalnością gospodarczą. Wiodąca rola Europy jest konieczna w dyskusjach nt. podatku od transakcji finansowych.

Niezbędne jest wzmocnienie włączenia kwestii społecznych do wszystkich polityk europejskich oraz wprowadzenie klauzuli społecznych w umowach publicznych, z uznaniem odpowiednich umów zbiorowych, upewniając się, że zasady konkurencji nie zostały zakłócone przez dumping socjalny i politykę deflacji, chroniąc pensje i świadczenia społeczne oraz wzmacniając płacę minimalną i zakres obowiązywania umów zbiorowych. Europejski wymiar społeczny był zbyt skromny przez zbyt długi czas. Nadszedł czas wzmocnić Europę i przywrócić jej ambicje społeczne.

W najbliższym czasie EKZZ będzie dalej rozwijać swoją strategię i mobilizować się, aby sprostać stojącym przed nami wyzwaniom, zwłaszcza dotyczącym strategii przemysłowej opartej na innowacji, badaniach i zrównoważonym rozwoju. W szczególności, EKZZ i jej afilianci będą działać wspierając MKZZ-towski Dzień Akcji na rzecz godnej pracy, 7 października. EKZZ wzywa Radę Europejską, nowy Parlament Europejski oraz nową Komisję do szybkich działań. Jednocześnie EKZZ wzywa środowisko biznesu do zaangażowania się w dialog społeczny dotyczący tych kwestii oraz do uczestniczenia w rozwiązywaniu kwestii związanych z kryzysem.

Dwojaki cel tej Deklaracji to: **zwalczyć kryzys i obrócić go na naszą korzyść.** Pogląd ten wymaga szerokiego rozpowszechnienia i debaty, jako, że katastrofa, która uderzyła w świat finansowy mocno dała się Europie we znaki. Ale europejski ruch związkowy powinien wykorzystać ten moment dla wywalczenia lepszego, bardziej sprawiedliwego społeczeństwa i mocniejszej, bardziej zintegrowanej Europy Społecznej. Entuzjastyczny udział pracowników w majowych demonstracjach EKZZ pokazał rosnące poparcie dla naszego programu. **Organizacje afiliowane zobowiązują się do mobilizacji na rzecz Deklaracji Paryskiej EKZZ.**

ORĘDZIE SEJMOWE PREZYDENTA RP

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Korzystam dziś z przysługującego mi na mocy artykułu 140 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej uprawnienia do zwrócenia się z orędziem do Sejmu. Staję przed Wysoką Izbą, zwracając się jednocześnie do wszystkich Polek i Polaków. Poczucie odpowiedzialności za państwo nie pozwala mi pozostawać biernym wobec narastającej niepewności co do losów naszej gospodarki. Stawką jest przyszłość polskiego społeczeństwa, przyszłość polskich rodzin, przyszłość każdego z nas.

Cały świat przeżywa dziś kryzys finansowy i gospodarczy o rozmiarach niespotykanych od dziesięcioleci. Niezależnie od jego dalszego przebiegu, oczywiste jest, że czeka nas okres silnego spowolnienia lub zatrzymania wzrostu gospodarczego. Skutki społeczne mogą być bardzo poważne.

Te niepokojące perspektywy muszą budzić z troską. Jednak osoby i instytucje odpowiedzialne za rozwój gospodarczy w Polsce zdają się nie doceniać powagi sytuacji. Trzeba jasno stwierdzić - globalny kryzys wymaga od narodowych gospodarek odpowiedzi i reakcji.

Nadszedł czas, by postawić fundamentalne pytania o kondycję gospodarki i sposoby radzenia sobie z kryzysem. Nieodrowne jest państwo, które ustanawia jasne reguły i troszczy się o ich przestrzeganie. Tym bardziej w trudnym czasie.

W imieniu Polek i Polaków jestem uprawniony i czuję się zobowiązany zadać te pytania. Jaka jest naprawdę sytuacja gospodarcza? Rząd z mocy ustawy zasadniczej ponosi główną odpowiedzialność za politykę finansową i gospodarczą. Pytam zatem co rząd zamierza uczynić w obliczu kryzysu?

Wszyscy wolelibyśmy, aby polska gospodarka potrafiła oprzeć się trudnościom. Jednak nie sposób dalej ignorować coraz liczniejszych sygnałów o zagrażającej Polsce stagnacji lub nawet recesji. Płyną one ze strony instytucji uważanych za

wiarygodne. Mam na myśli niedawną prognozę Międzynarodowego Funduszu Walutowego, która przewiduje w tym roku w Polsce spadek PKB w wysokości -0,7%. Jeszcze dalej idzie Komisja Europejska, która oszacowała spadek polskiego PKB na -1,4%.

Inni nie idą w przewidywaniach tak daleko. Ale nawet oni przyznają, że obiektywne dane o polskiej gospodarce budzą niepokój. Produkcja przemysłowa w okresie od stycznia do marca 2009 roku była o 10 % niższa niż w tym samym okresie ubiegłego roku. W kwietniu 2009 roku była analogicznie niższa o 8 %.

Spada tempo inwestycji krajowych. Wysokość zagranicznych inwestycji w Polsce od kwietnia 2008 roku do marca 2009 roku w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego spadła o 40%. Rośnie natomiast poziom bezrobocia.

Według raportu NBP, kondycja polskich przedsiębiorstw będzie się w bieżącym roku pogarszać. Spada bowiem liczba zamówień od odbiorców i dynamika sprzedaży, a banki zaostrzają warunki udzielanych kredytów. Połowa polskich przedsiębiorstw ogranicza planowane inwestycje lub produkcję, a coraz więcej firm ponosi straty.

Kłopoty przedsiębiorców oznaczają także kłopoty dla pracowników. W pierwszym kwartale bieżącego roku firmy zgłosiły do urzędów pracy prawie 25% mniej ofert niż rok temu. Niestety coraz powszechniej stosowane są redukcje zatrudnienia. W końcu marca w urzędach pracy zarejestrowanych było ponad 1 milion 750 tysięcy osób bezrobotnych, o 400 tysięcy więcej niż pół roku temu, kiedy bezrobocie osiągnęło najniższy poziom. Niektóre prognozy mówią, że bezrobocie już na koniec roku może osiągnąć nawet 14%. Pracę może więc stracić kolejne pół miliona Polaków. Szczyt bezrobocia spodziewany jest w połowie przyszłego roku.

Utrata pracy to dla obywateli i ich rodzin najbardziej odczuwalny i dotkliwy skutek kryzysu. Dlatego tych danych nikomu nie wolno lekceważyć.

Muszę tu postawić fundamentalne pytania: Co do tej pory uczyniono w sprawie zapobiegania rosnącemu bezrobociu? Jakie programy osłonowe zostały przygotowane? Czy obejmą także małe zakłady pracy? Dlaczego tworzenie pakietu antykryzysowego postępuje tak wolno? W Czechach podobny projekt został już zaakceptowany przez Izbę Poselską.

Kryzys zachwiał polskim systemem finansowym. Bardzo wyraźnie spada aktywność kredytowa banków. Pogarsza się sytuacja krajowego systemu bankowego. Paradoksalnie, to zagrożenie można też przekuć w sukces, odwracając tendencję malejącego udziału czynnika publicznego i kapitału krajowego w sektorze finansowym, a zwłaszcza bankowym. To może być dobry moment na aktywne i odważne działanie państwowego banku w celu znaczącego powiększenia jego udziału w rynku.

Wraz ze spadkiem aktywności gospodarczej rośnie niestety inflacja. Jeszcze w styczniu tego roku wynosiła 2,8%, a w kwietniu osiągnęła już 4%. W wielkim stopniu decyduje o tym wzrost cen regulowanych przez państwo i samorządy, a więc cen nośników energii i usług komunalnych. Mocno drożeje żywność, co ma zasadnicze znaczenie dla kosztów utrzymania mniej zamożnych rodzin.

Wbrew wcześniejszym deklaracjom problemy gospodarcze, jakie odczuwa cały świat, przestały być dla Polaków czymś abstrakcyjnym. Skutki globalnego kryzysu stały się namacalne. Doświadczają ich wszyscy - przedsiębiorcy, pracownicy, rolnicy, emeryci. Idzie o to, by nie potęgować skutków kryzysu poprzez zaniechania i brak współpracy między najważniejszymi organami państwa.

Panie Posłanki i Panowie Posłowie!

Ocenić stan gospodarki każdego kraju można tylko na podstawie twardych danych. Niektóre z nich przytoczyłem, do innych jeszcze się odwołam. Łączy je jedno: oznaczają niestety problemy.

Jednak nawet złych wiadomości nie należy utrzymywać w ukryciu przed opinią publiczną. Mówię to nie tylko jako Prezydent Rzeczypospolitej, ale przede wszystkim jako jej obywatel. Wymaga tego bo-

wiem właściwy ład informacyjny w społeczeństwie. Demokracja potrzebuje prawdy.

Szczególnie niepokojący i niejasny jest stan budżetu państwa oraz finansów publicznych. Wykonanie budżetu mocno szwankuje. Już w 2008 roku powstały poważne problemy z finansowaniem podstawowych zadań państwa. Są to zjawiska co najmniej niepokojące.

W tym roku dochody i wydatki budżetu wyraźnie się rozchodzą. Po pierwszych czterech miesiącach z zakładanego na cały rok deficytu 18 miliardów 190 milionów zł mamy już niedobór w wysokości 15 miliardów 340 milionów. Stanowi to 84,3 % planu na cały rok. Pytam: W jaki sposób rząd zamierza wypełnić powstającą dziurę budżetową?

Jeszcze większy znak zapytania wi-
si nad stanem finansów publicznych jako całości. Wysyłano niespójne sygnały w tej sprawie nie tylko do własnych obywateli, lecz także do ważnych instytucji zewnętrznych, jak Komisja Europejska. Przedstawiając jej swoje szacunki na 2008 rok, rząd w grudniu stwierdzał deficyt w wysokości 2,7% PKB. W kwietniu 2009 roku okazało się, że faktyczny deficyt sektora finansów publicznych wyniósł 3,9%, czyli znacznie powyżej kryterium z Maastricht. Przypominę, że w 2007 roku deficyt całego sektora finansów publicznych wyniósł tylko 1,9% PKB.

Teraz rząd w prognozie przesłanej do Eurostatu szacuje już deficyt sektora finansów publicznych na 4,6%. W związku z taką sytuacją zapowiada się już rozpoczęcie w stosunku do Polski procedury nadmiernego zadłużenia, co grozi m.in. karą wstrzymania wypłat części przyznanych nam dotacji.

Stopień dezorientacji społeczeństwa co do realnego stanu polskiej gospodarki jest niepokojący. Polacy gubią się w niejasnościach. Ze strony odpowiedzialnych za gospodarkę słyszymy uspokajające zapewnienia, że wszystko znajduje się pod kontrolą.

Mamy prawo zapytać: jaka jest naprawdę kondycja polskiej gospodarki i finansów publicznych? Czy - jak słyszymy - jest ona dobra lub chociaż stosunkowo

niezła, czy też może mamy do czynienia z jej gwałtownym pogarszaniem?

Trzeba przypomnieć, że jeszcze niedawno sytuacja budżetu państwa oraz finansów publicznych była dobra, uporządkowana i przejrzysta. Wzrost gospodarczy wyniósł w 2006 roku 6,2%, a w 2007 6,7%.

Natomiast wydaje się, że w 2008 roku, a więc jeszcze przed dotarciem do Polski symptomów światowego kryzysu, jedynie rejestrowano coraz większy spadek tempa wzrostu gospodarczego. Wzrost ten bowiem wyniósł w pierwszym kwartale 2008 roku 6%; w drugim kwartale już tylko 5,8%, w trzecim jeszcze mniej, bo 4,8%, a w czwartym zaledwie 3%,. W ciągu całego roku było to 4,9%, w porównaniu do 6,7% w roku poprzednim.

Rząd głosił restrykcyjny kurs polityki ekonomicznej, akcentując, że zamierza zmniejszać deficyt budżetowy nawet kosztem tempa wzrostu. Ale dzisiaj widać, że ma poważny problem ze spełnieniem tego programu. A stygnąca gospodarka coraz słabiej zasila budżet państwa.

Można to stwierdzić na podstawie obiektywnych danych. Barwy i sympatie polityczne nie mają tu nic do rzeczy. Dobro polskiego państwa i gospodarki wymaga, abyśmy realistycznie zdiagnozowali naszą sytuację.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Dla większości ekonomistów w Polsce od początku było oczywiste, że tegoroczny budżet oparty został na nieuzasadnionych, nazbyt optymistycznych założeniach wzrostu gospodarczego i dochodów budżetowych. Przyjęto nie tylko nierealistyczny wskaźnik wzrostu PKB - bo aż 3,7% - ale także błędny kurs walutowy.

W lutym rząd przyznał, że tempo wzrostu będzie znacznie niższe i wyniesie 1,7 %. W rezultacie, już od początku było wiadomo, że ustawę budżetową trzeba będzie nowelizować. Dopiero niedawno to przyznano. Opinii publicznej składano deklaracje o utrzymywaniu niskiego rzekomo deficytu budżetu państwa - i był to właściwie jedyny parametr, który miał świadczyć o zdolności Polski do stawienia czoła kryzysowi.

Żeby ten parametr przedstawiał się lepiej, przesunięto wydatki z budżetu państwa do rozmaitych instytucji w rodzaju Krajowego Funduszu Drogowego. Takie działania przesłaniają rzeczywisty stan rzeczy. Pomimo tego, szacunkowy deficyt budżetu państwa został wykonany już po pierwszych czterech miesiącach w 84,3 %. To najgorszy wynik od 1999 roku.

W tym tempie sytuacja zmierza do rocznego deficytu sektora finansów publicznych na poziomie 4,6% PKB. I oby nie było gorzej. Komisja Europejska prognozuje, że w tym roku może dotknąć nas deficyt w wysokości 6,6%, a w przyszłym - nawet 7,3% PKB. Sytuacja robi się naprawdę poważna. Bo to by oznaczało, że w kasie publicznej realnie zabraknie w tym roku co najmniej 40 miliardów złotych.

Zgodnie z podstawowymi zasadami państwa demokratycznego, parlament i opinia publiczna powinny już dawno być poinformowane, co rząd zamierza w tej sytuacji zrobić. Czy chce dokonać kolejnych ograniczeń wydatków? Jakich i kiedy?

Czy więc może rząd zamierza szukać dodatkowych dochodów, czyli nałożyć na społeczeństwo nowe podatki? Jakie i kiedy? Czy będą to daniny zaplanowane naprędce, bez uwzględnienia społecznych kosztów? Czy pracujących Polaków czeka podniesienie składki rentowej, która z inicjatywy poprzedniego rządu została złagodzona?

A może sposobem na kłopoty finansów publicznych mają być znowu zabiegi, polegające na przerzuceniu dużej części wydatków na następny rok budżetowy? Albo sztuczne obniżanie deficytu budżetowego poprzez np. zadłużanie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w bankach komercyjnych? Czy też jeszcze inaczej - rząd chce podwyższyć deficyt, wykorzystując nowy dług zagraniczny? Polacy ciągle nie znają odpowiedzi na żadne z postawionych tu pytań.

Sytuacja staje się niepokojąca. Rząd powinien szukać rozwiązań, możliwe najmniej bolesnych dla społeczeństwa i gospodarki.

Konieczne są konkretne, szybkie działania, rzetelna informacja, dialog ze społeczeństwem.

Wysoka Izbo!

Główne ekonomiczne organizacje międzynarodowe podsuwają recepty na kryzys. Proponują lepszą regulację rynków finansowych, wzmocnienie ładu korporacyjnego, promocję handlu, inwestycji i konkurencyjności oraz wspieranie rozwoju gospodarki.

Aby te działania były skuteczne, konieczne jest zwiększenie przejrzystości i uczciwości w sferze ekonomicznej. Konieczna jest walka z korupcją, z szarą strefą niepłacącą podatków, z praniem brudnych pieniędzy oraz ogólna poprawa klimatu działalności gospodarczej. Globalny kryzys zaczął się od nierzetelnych i lekkomyślnych praktyk finansowych. Dlatego walka z nim musi oznaczać powrót do źródeł uczciwego gospodarowania.

Ocena kierowania gospodarką powinna być dokonywana także z tej perspektywy.

Dotychczas wytyczono tylko jeden cel: jak najszybsze wprowadzenie Polski do korytarza walutowego (ERM II) i następnie do strefy euro. Przedstawia się ten cel jako bezpieczną przystań, gdzie nie grozi niebezpieczeństwo wahań walutowych. Czy jednak jest sens rezygnować tak szybko ze złotego, naszej narodowej waluty, która daje nam możliwość prowadzenia niezależnej polityki monetarnej?

Wstrząsy światowego kryzysu odbijają się na notowaniach złotego, to prawda. Trzeba jednak pamiętać, że słabszy złoty ma dwie strony: jednym szkodzi, innym - na przykład eksporterom - pomaga. Dzięki niższemu kursowi złotego więcej nabywców znajduje polskie towary, po które sięgają konsumenci z innych państw. Także z tych, które niedawno weszły do strefy euro. Rosnący popyt na polskie produkty pomaga naszej gospodarce.

Przyjmowanie waluty euro z pewnością nie jest żadnym panaceum na wszelkie bolączki wynikające z kryzysu. Wręcz przeciwnie, w warunkach globalnego spowolnienia gospodarczego taka operacja byłaby dla Polski wielce ryzykowna.

Konieczność utrzymywania kursu złotego do euro w granicach tzw. węża walutowego wymagałaby bardzo restrykcyjnej polityki fiskalnej i pieniężnej. W efekcie nastąpi jeszcze mocniejsze wyhamowanie wzrostu gospodarczego i dalszy wzrost bezrobocia. Dobrze się stało, że minister finansów przyznał w końcu, że w tej chwili ścieżka szybkiego przyjmowania euro jest nierealistyczna. Było to oczywiste od samego początku.

Panie Posłanki i Panowie Posłowie!

Walka z kryzysem nie może się sprowadzać wyłącznie do doraźnych działań naprawczych. Konieczna jest głęboka, przemyślana terapia.

Kryzys stwarza okazję, by przeprowadzić debatę o podstawach rozwoju i źródłach bogacenia się narodu. Potrzebujemy poważnej dyskusji o polskim modelu kapitalizmu. Obecny kryzys pokazuje, że nieskrępowany żadnymi regulacjami rynek nie jest odpowiedzią na wszystkie problemy. Solidarność, spójność tkanki społecznej jest dla rozwoju gospodarczego równie niezbędna, jak konkurencja w mnożeniu zysków i indywidualne ambicje. Wolność i solidarność powinny się nawzajem wspierać.

Siła gospodarki bierze się z ludzkiej pracy. To ona prowadzi do dobrobytu i powiększania narodowego majątku. Nie wolno dokonywać cięć wydatków, jeżeli konsekwencją tego staje się wzrost bezrobocia, spadek produkcji, dekapitalizacja majątku.

Nie można ograniczać wydatków, które mają zasadnicze znaczenie dla konkurencyjności Polski na globalnym rynku i dla jakości życia obywateli. Nie możemy sobie pozwolić na ograniczenie nakładów na inwestycje w infrastrukturę, naukę, zdrowie i bezpieczeństwo Polski. Nie będziemy żyć dostatnio i nie przyciągniemy inwestorów zagranicznych bez autostrad, sprawnej kolei i nowoczesnej sieci telekomunikacyjnej oraz energetycznej. Polska potrzebuje wielkiego skoku inwestycyjnego i modernizacji na miarę swojego potencjału.

W poczuciu odpowiedzialności za kraj, w obliczu pogarszającej się sytuacji,

apeluję do rządu, aby nie kontynuował mechanicznego - sprzecznego z obowiązującą ustawą budżetową - ograniczania wydatków. Żeby obserwował, co robi świat i nasi najbliżsi sojusznicy - kraje zachodnie, które dostatecznie długo funkcjonują w warunkach gospodarki rynkowej. One naprawdę mają większe doświadczenie w polityce przeciwdziałania kryzysom.

Praktycznie wszystkie państwa zachodnioeuropejskie, a także USA i Japonia, bardzo aktywnie od wielu miesięcy usiłują ożywiać procesy rozwojowe poprzez stymulowanie popytu inwestycyjnego i konsumpcyjnego. Natomiast rząd polski postępuje odwrotnie. Taka polityka prowadzi do spowolnienia naszej gospodarki.

Dochody z najważniejszego źródła wpływów budżetowych, jakim jest podatek VAT, są po marcu o 7% niższe niż zakładał resort finansów i o 10% niższe niż po pierwszym kwartale ubiegłego roku. Jest to rezultat spadku sprzedaży dóbr i usług oraz spowolnienia gospodarki.

W obecnej sytuacji należy zaproponować rządowi zmianę stylu myślenia, tak aby została wypracowana cała paleta rozwiązań podtrzymujących popyt konsumpcyjny i inwestycyjny. Na przykład - jak zrobili to Brytyjczycy - można by rozważyć obniżenie podstawowej stawki podatku VAT, która jest u nas wyższa niż w większości krajów UE. Obniżka mogłaby wynieść co najmniej 3 punkty procentowe, do poziomu 18-19%. Brytyjczycy obniżyli podstawową stawkę nawet do poziomu 15% i właśnie teraz w Wielkiej Brytanii odbudowuje się popyt i rosną budżetowe wpływy z VAT.

Zamiast koncentrować siły na cięciu wydatków i tłumieniu popytu wewnętrznego, należy raczej stymulować rozwój gospodarczy i bronić miejsc pracy. Temu może służyć np. zwiększenie kwoty wolnej od podatku (PIT) od niskich rent i emerytur. Będzie to służyło podtrzymaniu popytu krajowego i prowadziło w dłuższej perspektywie do ożywienia gospodarki, zwiększenia dochodów podatkowych państwa i w rezultacie przywrócenia równowagi budżetowej.

Ożywienie gospodarki jest możliwe przede wszystkim poprzez lepsze wykorzy-

stanie środków unijnych i wspieranie inwestycji. Jest oczywiste, że jak dotąd nie ma żadnej strategii, służącej kierowaniu unijnych funduszy tam, gdzie przyniosłyby one największy pożytek polskiej gospodarce i społeczeństwu. W efekcie w 2008 roku wykorzystaliśmy te środki na kwotę zaledwie 15 miliardów 100 milionów zł wobec planowanych 35 miliardów 300 milionów złotych. Nie spożytkowaliśmy więc bezwrotnych środków unijnych na kwotę ponad 20 miliardów złotych. Tymczasem, dla przezwyciężenia kryzysu, powinniśmy wręcz zabiegać, by fundusze unijne przydzielone na lata 2011-13 trafiały do nas wcześniej.

Problem polega także na tym, że warunkiem współfinansowania przez Unię Europejską każdego projektu jest wniesienie przez stronę polską własnego wkładu. Jeśli zatem brakuje budżetowych funduszy, znacząco ograniczamy nasze możliwości korzystania ze środków unijnych.

Postawa wobec kryzysu, która wyraża się w mechanicznych cięciach finansowych - to droga donikąd, spreczna z zaleceniami najważniejszych międzynarodowych organizacji gospodarczych. Pozostawanie w bezruchu marnotrawi nasze podstawowy atut rozwojowy, jakim jest na przykład młode, wykształcone i przedsiębiorcze pokolenie Polaków. Trzeba stworzyć warunki, by ci wyedukowani i kreatywni młodzi ludzie mogli tu, na miejscu, rozwijać swoje talenty, wzbogacać i przeobrażać Polskę. Apeluję jeszcze raz do rządu, aby zdecydowanie podjął antykryzysową politykę gospodarczą.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Sytuacja jest bezprecedensowa. Polska znalazła się w cieniu kryzysu i należy zrobić wszystko, by utrzymać porządek gospodarczy i społeczny. W najbliższym czasie konieczna będzie głęboka nowelizacja budżetu, już spóźniona o wiele miesięcy, związana ze zmianą wielu innych ustaw. Im później ona nastąpi, tym większe będą dodatkowe, niepotrzebne, negatywne konsekwencje dla obywateli, samorządów i przedsiębiorstw.

Czy prace nad nowelizacją budżetu zostały rozpoczęte? Ani mnie, ani opinii

publicznej nic o tym nie wiadomo. Chcę więc zadać zasadnicze w tej sytuacji pytanie: Jak rząd wyobraża sobie przeprowadzenie tak skomplikowanej operacji, wymagającej namysłu, konsultacji i zgodnego współdziałania wielu instytucji państwa - bez współpracy z Prezydentem i opozycją parlamentarną?

Zgodnie z Konstytucją, polityka gospodarcza jest domeną rządu i w pewnym zakresie NBP. Nikt tego nie kwestionuje. Jednak wyjątkowe sytuacje wymagają adekwatnych rozwiązań. Potrzebna jest nowa jakość współpracy. Działania łagodzące skutki kryzysu i chroniące grupy, które znajdują się w najtrudniejszej sytuacji. Działania dobrze przygotowane, ale też przejrzyste i jasno przedstawione opinii publicznej.

Jest moją intencją, aby przyczynić się do pobudzenia wysiłków i do jak najszerszego porozumienia politycznego i społecznego. Kryzys to próba, z którą musimy się zmierzyć, łącząc siły i pomysły. Potrzebna nam jest solidarność na trudne czasy. Dlatego chcę obudzić i ostrzec. Ale przede wszystkim zadeklarować gotowość do współdziałania w tworzeniu dobrego, całościowego planu antykryzysowego.

Stoimy wobec wielkiego wyzwania - nie tylko gospodarczego, ale także w sferze wartości i zasad. Nie może zabraknąć odpowiedzialności, tam gdzie idzie o przyszłość Polski i polskiego społeczeństwa. Tak właśnie pojmuję służbę naszej Ojczyźnie.

• *Lech Kaczyński - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej*

DZIAŁ DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ

WSKAŹNIKI GUS

kwiecień 2009 r.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Wyszczególnienie	IV 2009			I-IV 2009
	XII 2008= 100	IV 2008= 100	III 2009= 100	I-IV 2008= 100
O G Ó Ł E M	102,7	104,0	100,7	103,4
Żywność, napoje bezalkoholowe i alkoholowe oraz wyroby tytoniowe	104,8	106,4	101,5	105,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	105,2	105,6	101,6	104,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,0	109,8	100,8	108,8
Odzież i obuwie	95,0	92,1	99,9	92,4
Mieszkanie	103,8	108,7	100,2	108,9
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	104,5	110,5	100,2	110,8
w tym nośniki energii	104,9	113,8	100,0	114,2
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	101,0	102,2	100,3	102,0
Zdrowie	101,6	103,1	100,3	103,2
Transport	102,7	95,3	101,4	93,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	102,5	88,6	101,1	86,3
Łączność	100,0	100,0	100,0	99,9
Rekreacja i kultura	101,4	102,2	100,4	101,4
Edukacja	100,8	104,0	100,1	104,0
Restauracje i hotele	101,6	105,5	100,4	105,8
Inne towary i usługi	101,3	101,5	100,0	101,8

Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw¹ w kwietniu 2009r.

Wyszczególnienie	IV 2009			I-IV 2009
	w liczbach bezwzględnych	III 2009 = 100	IV 2008 = 100	I-IV 2008 = 100
Sektor przedsiębiorstw				
Zatrudnienie w tys.	5308,8	99,7	98,6	99,9
Przeciętne wynagrodzenie ogółem (brutto) w zł	3294,76	98,9	104,8	105,9
w tym bez wypłat z zysku	3292,66	98,9	104,8	105,9

Budownictwo mieszkaniowe¹ w okresie I-IV 2009 r.

Formy budownictwa	2009				
	IV			I-IV	
	Liczba mieszkań	IV 2008=100	III 2009=100	liczba mieszkań	I-IV 2008=100
Mieszkania oddane do użytkowania					
Ogółem	11757	85,7	98,5	53576	109,0
Spółdzielcze	614	90,8	84,1	2330	85,4
Indywidualne	4115	65,6	94,3	24510	98,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6792	110,6	105,5	24896	126,0
Pozostałe ^{a)}	236	37,5	57,8	1840	100,1
Mieszkania, których budowę rozpoczęto					
Ogółem	15361	70,9	136,7	38834	65,0
Spółdzielcze	394	85,8	90,4	1033	44,8
Indywidualne	10961	94,5	140,3	25381	83,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3786	41,6	143,1	11284	44,7
Pozostałe ^{a)}	220	43,3	63,6	1136	62,5
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia					
Ogółem	15234	69,0	99,2	58833	80,9
Spółdzielcze	409	70,5	73,3	1579	65,0
Indywidualne	8567	73,1	94,8	31916	91,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	5614	64,0	116,6	22148	70,7
Pozostałe ^{a)}	644	64,0	67,9	3190	80,7

a) zakładowe, komunalne, społeczne czynszowe

DZIAŁ DS. WALKI Z BEZROBOCIEM

INFORMACJA

PODKOMITET MONITORUJĄCY DS. ZATRUDNIENIA I ZASOBÓW LUDZKICH

Stanisław Bienias z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, przedstawił prezentację nt. wyników badania wpływ funduszy unijnych na gospodarkę polski w latach 2004-2020 pod kątem zmian na rynku pra-

cy. Fundusze Unii Europejskiej przyczyniły się do zwiększenia poziomu PKB w Polsce:

- w 2007 r. poziom PKB był wyższy o 26 mld zł (model MaMoR2) do 31 mld zł (model HERMIN),

- w kolejnych latach będzie nadal obserwowany wzrost oddziaływania funduszy unijnych na poziom PKB w Polsce, aż do osiągnięcia maksimum (model HERMIN) w 2013 roku wzrostu PKB blisko 176 mld zł,
- zaobserwowano znaczący wpływ funduszu unijnych na liczbę pracujących osób, gdyż dodatkowe zatrudnienie znalazło od 123 tys. osób (model MAMoR2) do 252 tys. (model HERMIN),
- tendencja wzrostowa zatrudnienia osób dzięki funduszom unijnym będzie trwała aż do roku 2013-2014, kiedy to liczba osób pracujących będzie wyższa o około 600 tys.
- od IV kwartału 2004 do IV kwartału 2006 całkowity wzrost zatrudnienia w Polsce wyniósł 853 tys. osób,
- na wzrost tego zatrudnienia składają się m.in. utworzone nowe miejsca pracy w przemyśle i usługach (1133 tys. osób) ponadto zlikwidowano w rolnictwie 280 tys. miejsc pracy,
- wpływ funduszy na strukturę zatrudnienia w trzech głównych sektorach gospodarki (przemysł, usługi, rolnictwo) polega przede wszystkim na dynamizacji zwiększenia udziału zatrudnienia w usługach, zaś zmniejszenia zatrudnienia w rolnictwie. W wyniku interwencji funduszy UE głównie utworzono miejsca pracy dla osób z wykształceniem wyższym i średnim,
- szczególnie przeważał udział miejsc pracy dla operatorów i specjalistów, a ponad 80 % miejsc pracy to miejsca w pełnym wymiarze czasu pracy,
- nowe miejsca pracy utworzone w wyniku interwencji funduszy strukturalnych mają w większości (ponad 76 %) charakter trwały. Działanie funduszy unijnych spowodowało znaczną aktywizację pracujących w wieku do 24 lat, jednak fundusze UE nieznacznie wspierają procesy aktywizacji kobiet w kierunku wzrostu ich udziału w liczbie pracujących.

Na zakończenie S. Bienias podkreślił, że analiza zmian struktury pracujących według wielkich grup zawodowych w poszczególnych województwach potwierdza

wnioski o dynamizacji procesów przechodzenia do gospodarki opartej na wiedzy. W większości województw w okresie 2004-2006 nastąpił szybszy przyrost liczby pracujących specjalistów oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń w porównaniu z okresem 2002-2004. Analiza podażowej strony rynku pracy pod kątem realizacji Strategii Lizbońskiej pozwala na stwierdzenie, że nastąpił dynamiczny wzrost wskaźnika zatrudnienia, który w Polsce odbiega ciągle od założeń Strategii (założenie to wartość 0,7 podczas gdy w Polsce było to 0,54).

Jacek Smagowicz, w odniesieniu do przedstawionej prezentacji wskazał, że po 2014 roku w Polsce możemy mieć do czynienia z tzw. opóźnionym kryzysem, gdyż może być zauważalny w postaci niższego wzrostu PKB oraz niższego wzrostu zatrudnienia a znacznego wzrostu bezrobocia. Następnie zwrócił uwagę na konsekwencje spadku zatrudnienia w rolnictwie, a także problem migracji młodych ludzi ze wsi do miast, co w konsekwencji prowadzi do rozpadu więzi rodzinnych. Dalej za wnioskował aby Polska opracowała nowe strategię w zakresie zatrudnienia bez wsparcia środków unijnych, które obecnie zasilają tworzenie nowych miejsc pracy. Jacek Smagowicz zwrócił uwagę, że głównie specjaliści oraz osoby z wyższym wykształceniem będą emigrowali za granicę poszukując dla siebie lepszych warunków pracy oraz płacy, jeśli w Polsce po zakończeniu wspierania zatrudnienia z funduszy strukturalnych nie zapewni się im godnych warunków pracy oraz odpowiedniego wynagrodzenia z pracą zgodnego z ich kwalifikacjami. Jacek Smagowicz zaznaczył, że jeśli do 2011 r. nie zostanie utworzonych ok. 400 tys. miejsc pracy dla młodych ludzi oraz specjalistów, w tym kobiet, to będziemy mieć do czynienia ze wzrostem bezrobocia ponad 2 mln.

Stanisław Bienias w odniesieniu do wypowiedzi Jacka Smagowicza w zakresie tzw. opóźnionego kryzysu wskazał, że z przedstawionej prezentacji rzeczywiście wynika, że po 2013 r. będziemy mieć do czynienia ze spadkiem zatrudnienia jednak podkreślił, że przedstawiona metodologia badania nie uwzględnia w zakresie zatrudnienia kolejnej perspektywy finansowej,

która będzie po okresie 2007- 2013. Podkreślił, że po 2013 r. będzie kolejna perspektywa finansowa, która pozwoli utrzymać utworzone miejsca pracy.

Ksiądz Jan Drob podkreślił, że należy stworzyć model wyrównywania kształcenia dla młodzieży wiejskiej, aby stworzyć im podobne warunki rozwoju i edukacji do młodzieży miejskiej, aby mogła ona sprostać wymaganiom rynku pracy.

Dorota Lewandowska, w nawiązaniu do przedmówcy zaznaczyła, że szkolnictwo zawodowe nie jest dobrym pomysłem służącym rozwiązaniu problemu kształcenia młodzieży wiejskiej. Podkreśliła, że młodzieży na obszarze wiejskim należy stworzyć odpowiednie warunki (na tym samym poziomie, co młodzieży na obszarach miejskich) dostępności do kształcenia ogólnokształcącego, aby przystosować młodzież do warunków panujących na rynku pracy.

Joanna Hofman z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, przedstawiła prezentację nt. Rezultatów wdrażania programów z Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce na lata 2004-2006. W prezentacji przedstawione są rezultaty wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego z trzech programów operacyjnych, które były realizowane w perspektywie 2004-2006.

Joanna Hofman wskazała, że:

- w ramach rynku pracy i integracji społecznej, która obejmuje aktywne polityki rynku pracy w 2007 r. zaobserwowano dwukrotny wzrost wydatków z funduszu pracy,
- wsparciem objęto od 764 tys. do 1 mln osób,
- w ramach ZPORR oraz SPO RZL do końca czerwca 2008 r. pomoc otrzymało 1,3 mln osób w ramach 2140 projektów,
- w wyniku pomocy spośród 700 tys. bezrobotnych beneficjentów SPO RZL 42 % znalazło pracę, 16 % założyło własną firmę (ok. 406 tys. osób powróciło na rynek pracy, dzięki nim stworzono co najmniej 112 tys. nowych miejsc pracy-start ups,

- efekt netto wynosi 11-16 % wśród osób, które nie otrzymały wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- wynik ten jest dobry, gdyż z danych Światowego Banku Badań wynika, że wskaźnik ten w innych krajach kształtował się na poziomie minusowym lub równym zeru.
- ZPORR przyczynił się do wzmocnienia procesów restrukturyzacji przedsiębiorstw i zmian strukturalnych na rynku pracy (przekwalifikowanie osób zatrudnionych na rynku pracy). W ramach ZPORR oraz SPO Rozwój zasobów ludzkich do końca czerwca 2008 r. wsparcie otrzymało 510 tys. pracowników oraz 180 tys. firm w ramach 1400 projektów,
- wsparcie z funduszy unijnych pozwoliło przeszkolić 59 % (45,6 tys.) pracowników mikroprzedsiębiorstw,
- w systemie szkolenia i kształcenia wsparciem objęto system edukacji w ramach którego m.in.: zakupiono ok. 250 tys. komputerów, wsparciem objęto ponad 13 tys. instytucji, przeszkolono 150 tys. nauczycieli oraz 213 tys. osób uczestniczyło w systemie kształcenia przez całe życie (LLL),
- w związku ze wsparciem systemu edukacji nastąpił spadek wskaźnika liczby uczniów na komputer z dostępem do Internetu z 42 na 12.

Jacek Smagowicz w nawiązaniu do przedstawionej prezentacji podkreślił, że głównym zadaniem na lata 2009-2011 powinno być wzmocnienie funduszu pracy na aktywizację polityki rynku pracy. Zwrócił uwagę na problem dostępu do hipotecznych kredytów, które mają być wypłacane funduszu pracy, a nie posiadają związku z aktywizacją rynku pracy, gdyż otrzymanie wsparcia w zakresie kredytu hipotecznego nie mobilizuje osoby bezrobotnej do podjęcia starań w zakresie znalezienia pracy, jako, że żyją oni w świadomości, że państwo jej pomoże w spłacie kredytu. Następnie Jacek Smagowicz wskazał, że:

- w obecnej chwili Urzędy Pracy pełnią znikomą rolę w zakresie pośrednictwa przy znajdowaniu pracy dla młodych

osób, ponieważ osoby te najpierw poszukują pracy przez znajomych oraz na zagranicznych rynkach pracy, a dopiero wówczas, gdy te środki nie przyniosą skutku, zwracają się do urzędu pracy o pomoc,

- należy wzmocnić zakres działania instytucji publicznych w ramach pośrednictwa pracy. Ponadto publiczne służby zatrudnienia w ciągu jednego roku odmawiają wsparcia - pomocy osobom bezrobotnym oraz poszukującym pracy w 80 % przypadków (dane nieoficjalne) w zakresie obejmującym m.in.: szkolenia podnoszące kwalifikacje, pośrednictwo w znalezieniu pracy, czy wsparcie w zakresie rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Małgorzata Jabłecka z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, przedstawiła prezentację nt. wyników pracy grupy ds. sformułowania propozycji ulepszeń dla polityk krajowych realizowanych w obszarze dopasowania systemu kształcenia i szkoleń do potrzeb do rynku pracy.

Jacek Smagowicz, podkreślił, że w zakresie strategicznego podejścia do realizacji wsparcia na poziomie krajowym należy przeznaczyć więcej środków na wzmocnienie przedsiębiorczości niż na pomoc udzielaną bankom. Następnie zwrócił uwagę na konieczność stworzenia z GUSU instytucji, która odpowiedzialna by była za dokonywanie badań oraz analizę rynku pracy. Ponadto zaznaczył, że problemem jest brak strategicznej polityki do zjawisk migracyjnych, która w znacząco ułatwiłaby możliwość prognozowania popytu i podaży w sferze edukacji i rynku pracy z uwzględnieniem procesów migracyjnych.

Było to ostateczne posiedzenie podsumowujące działalność Podkomitetu Monitorującego ds. zatrudnienia i zasobów w ramach NPR / PWW 2004- 2006.

Komitet Monitorujący Narodowy Plan Rozwoju/PWW będzie funkcjonował do roku 2012 / 2013 r.

- *Zebrał: Daniel Czerwiński*

RZĄDOWY PROJEKT USTAWY O POMOCY PAŃSTWA PRACODAWCOM

Szanowna Pani Profesor
Stanisława Borkowska
Przewodnicząca Naczelnej Rady Zatrudnienia
Warszawa

Szanowna Pani

W odpowiedzi na pismo z dnia 22.05.2009r., otrzymane od Pani Anny Mazurczyk dotyczące projektu ustawy z dnia

Uwagi do rządowego projektu ustawy z dnia 22.05.2009r., o pomocy państwa pracodawcom w przeciwdziałaniu rozwiązywaniu z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników

I.

Nie wnoszę uwag do rozdziału 2 projektu ustawy - Zasady przedłużania okresu rozliczeniowego, ustalania indywidualnego rozkładu czasu pracy pracownika, ograniczania w zatrudnianiu pracownika na podstawie umów o pracę na czas określony i obniżania wymiaru czasu pracy, zdając się na pracę odpowiednich zespołów roboczych Komisji Krajowej NSZZ So-

22.05.2009 r., o pomocy państwa pracodawcom w przeciwdziałaniu rozwiązywaniu z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, w załączeniu przesyłam uwagi do ww. projektu.

- *Z wyrazami szacunku - Jacek Smagowicz*

lidarność i Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych.

II.

W zakresie rozdziału 3 projektu ustawy - Świadczenia na zatrudnienie subsydiowane przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wnoszę następujące uwagi:

- W pierwszej kolejności wskazuję, iż najpoważniejszą wadą rządowego projektu

ustawy o pomocy państwa pracodawcom w przeciwdziałaniu rozwiązywaniu z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, jest brak definicji ustawowej podstawowego pojęcia (dotyczącego pracodawców): „przejściowe trudności finansowe”.

W ustawie wnioskodawca wielokrotnie posługuje się ww. pojęciem, przy czym interpretacja jego znaczenia jest całkowicie uznaniowa. Tym bardziej dziwi fakt niewprowadzenia takiej definicji, że w art. 3 projektu zdefiniowano czym jest Fundusz Pracy (podczas gdy nie budzi raczej wątpliwości interpretacja pojęcia „Fundusz Pracy”).

Zwracając uwagę na uzasadnienie proponowanego projektu (vide str. 16 akapit 3 uzasadnienia) wydaje się, iż wnioskodawca zamiennie używa zwrotów „pracodawca w przejściowych trudnościach finansowych” oraz „pracodawca dotknięty skutkami kryzysu”. Zamiennie używanie ww. zwrotów należy uznać za rażący błąd metodologiczny. Czym innym są bowiem przejściowe trudności finansowe, a czym innym jest dotknięcie skutkami kryzysu. Wydaje się, iż pojęcia te krzyżują się, jednakże w praktyce może mieć miejsce sytuacja, gdy pracodawca będzie znajdował się w przejściowych trudnościach finansowych nie wiążących się w żaden sposób z kryzysem. Tym bardziej, iż formuła wprowadzenia pracodawcy w przejściowych trudnościach finansowych została wprowadzona odmiennie niż w pracach TKSG, gdzie negocjowano warunki pomocy państwa wyłącznie dla przedsiębiorców dotkniętych kryzysem. W tym kontekście należy zwrócić również uwagę na treść całego art. 14 projektu stanowiącego, iż wniosek „pracodawcy znajdującego się w przejściowych trudnościach finansowych” składany jest do kierownika Biura Terenowego Funduszu, a następnie przekazywany jest do akceptacji przez ministra właściwego do spraw skarbu państwa lub właściwego do spraw gospodarki lub marszałka województwa. Ww. podmioty występują w tej sytuacji (co oczywiste) jako organy administracji publicznej, przy czym organy te zgodnie z projektem ustawy są uprawnione o całkowicie dowolnego i uznaniowego decydowania o tym czy dany przedsiębiorca znaj-

duje się w trudnej sytuacji finansowej, czy też nie. Regulacja taka może skutkować stworzeniem pola dla korupcji a ponadto naruszać zasady uczciwej konkurencji. Urzędnik będzie bowiem decydował czy dane przedsiębiorstwo uzyska pomoc państwa, a nie precyzyjne zdefiniowanie kryterium przejściowych trudności finansowych. W przypadku uzyskania takiej pomocy i jednocześnie jej braku dla innych pracodawców, możliwe jest stworzenie nieuczciwym przedsiębiorcom podstaw do wyeliminowania z rynku konkurencji (poprzez ich wpływ na ograniczenie dysponowania środków przewidzianych w projekcie). W powyższej sytuacji najbardziej ucierpią mali i średni przedsiębiorcy, którzy znajdują się w słabszej sytuacji w obrocie gospodarczym i mają gorszy kontakt z Urzędami.

- Niezależnie od powyższego należałoby rozpatrzyć propozycję zmiany przewidującej orzekanie przez sądy powszechne o tym, czy określony pracodawca spełnia warunki do uzyskania pomocy, tj. czy znajduje się w trudnej sytuacji finansowej (o ile definicję tej „sytuacji” wprowadzono by zgodnie z ww. uwagami). Zważyć należy, iż do oceny sytuacji finansowej podmiotu funkcjonującego w obrocie (a takim przecież podmiotem jest pracodawca) konieczna jest specjalistyczna wiedza (dotycząca na przykład prawidłowej oceny planu naprawczego pracodawcy) i praktyka. W tym względzie niewątpliwie lepiej radziłyby sobie sądy upadłościowe na bieżąco zajmujące się ww. problematyką i dysponujące odpowiednią procedurą (rozstrzygającą problemy właściwości sądu, gdy zakład pracy znajduje się w kilku województwach, bądź umożliwiającą zasięgnięcie opinii biegłego). W tym zakresie w ogóle brak jest regulacji, na jakich przepisach ww. organy administracji miałyby procedować, czy w ramach procedury administracyjnej, czy upadłościowej.

Nadto w takim stanie rzeczy (orzeczenie przez sądy powszechne) zachowana zostałaby fundamentalna zasada trójpodziału władzy, należy bowiem podkreślić, iż projekt w obecnym brzmieniu może tę zasadę tę naruszać, skoro egzekutywa „sprawuje” władzę „orzekając” o „trudnej sytuacji finansowej pracodawcy” i braku

podstaw do ogłoszenia upadłości. Podkreślić należy to, iż wkroczenie w omawianym przypadku przez władzę wykonawczą w kompetencje władzy sądowniczej jest ewidentne w kontekście art. 2 pkt 3) projektu ustawy nakazującego badanie (przez organ administracji publicznej) przesłanek do uprawnających do ogłoszenia upadłości, co do tej pory czynił wyłącznie sąd upadłościowy na podstawie ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze (vide Komentarz do art. 18 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze [w:] A. Jakubecki, F. Zedler, Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz, Zakamycze, 2003).

Wskazać należy, iż ze względu na wielość organów administracji publicznej biorących udział w procesie udzielenia pomocy - na podstawie ww. projektu ustawy (ministrowie, marszałek województwa, starosta, kierownik Biura terenowego Funduszu, Dyrektor Krajowego Biura Funduszu) z pewnością zaistnieją znaczne różnice w interpretacji pojęcia „trudna sytuacja finansowa”. Na tym tle zaistnieć mogą spory kompetencyjne, dlatego też należy powierzyć przedmiotowe rozstrzygnięcie organowi sądowemu, którego orzeczenie z jednej strony poddane będzie kontroli przez sąd wyższej instancji z drugiej zaś po uprawomocnieniu stanie się praktycznie niepodważalne. W przypadku odrzucenia powyższej uwagi kontrola procesu przyznawania pomocy, w tym spełniania warunków dotyczących utrzymania zatrudnienia w określonym, przez ustawę czasie, będzie iluzją.

- Odnosząc się do zmian przepisów ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych należy zbadać czy przeznaczenie środków z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na utrzymanie zatrudnienia jest zgodne z Konwencją MOP Nr 173 dotyczącą ochrony roszczeń pracowników w wypadku niewypłacalności pracodawcy (zwłaszcza jej art. 1) oraz Zaleceniem Nr 180 stanowiącym, iż środki znajdujące się na koncie funduszu, a nie pochodzące ze Skarbu Państwa, nie mogą być użyte w innych celach niż te, dla których zostały zgromadzone.

- W art. 14 ust. 10 projektu ustawy przewidziano rozporządzenie ministra właściwego do spraw pracy, przy czym nie przedstawiono go do zaopiniowania razem z projektem ustawy. Zdaniem opiniującego przedłożenie do zaopiniowania ww. projektu rozporządzenia jest niezbędne dla całościowego (pełnego) zaopiniowania przedmiotowej regulacji.
- Podkreślić należy, iż nie jest prawidłowym dalsze utrzymywanie modelu funduszu (przy kolejnej nowelizacji ustawy) zgodnie, z którym reprezentanci partnerów społecznych nie wchodzi w skład żadnego z organów Funduszu i nie mają jakiegokolwiek wpływu na jego funkcjonowanie, w szczególności przy wprowadzaniu rozwiązań zawartych w projekcie ustawy, które nie były przewidziane przy jej wprowadzaniu.
- W zakresie finansowania, należy domyślać się, iż przedstawione w uzasadnieniu projektu ustawy środki Funduszu zostały ustalone w oparciu o założenie, iż projektem ustawy objęci zostaną wyłącznie pracodawcy zatrudniający co najmniej 20 pracowników. W związku z tym środki te należy znacznie zwiększyć - dostosować ich wielkość do poszerzonego katalogu beneficjentów pomocy. Uwaga ta dotyczy również pomocy udzielanej przez Fundusz Pracy.

Zmiany w tym rozdziale można ocenić pozytywnie jako rozszerzające działalność ustawy w celu utrzymania miejsc pracy pod warunkiem uwzględnienia wyżej przedstawionych uwag.

III.

Do rozdziału 4 projektu ustawy - Zasady refundacji kosztów szkoleń i studiów podyplomowych oraz wypłaty stypendiów dla pracowników.

W art. 22 projektu ustawy przewidziano rozporządzenie ministra właściwego do spraw pracy, przy czym nie przedstawiono go do zaopiniowania razem z projektem ustawy. Zdaniem opiniującego przedłożenie do zaopiniowania ww. projektu rozporządzenia jest niezbędne dla całościowego (pełnego) zaopiniowania przedmiotowej regulacji

IV.

W rozdziale 5 Zmiany w przepisach obowiązujących należy dodać przepis uzupełniający art. 108 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy o kolejny punkt przewidujący, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone będą na finansowanie zadań przewidzianych w projekcie

ustawy. Analogiczna uwaga dotyczy art. 12 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Ze względu na bardzo krótki (dwudniowy) termin opiniowania przedmiotowego projektu ustawy (wielu ustaw) zastrzegamy sobie możliwość przedstawienia uwag uzupełniających w terminie późniejszym.

UWAGI DO SPRAWOZDANIA MPIPS Z NIERATYFIKOWANYCH KONWENCJI I ZALECEŃ MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI PRACY

Działając na podstawie upoważnienia udzielonego przez Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność (Decyzja Prezydium KK NSZZ „S” z dnia 18.05.09r.) zgłaszam następujące uwagi do sprawozdania przygotowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej z nieratyfikowanych Konwencji i Zaleceń Międzynarodowej Organizacji Pracy przesłanego wraz z pismem przewodnim z dnia 08.05.2009r. ZNAK DDP-IV-63-33-MWM/09 L.dz. 1644/09.

I.

Konwencję MOP nr 88 dotyczącą organizacji służb zatrudnienia należy ratyfikować w całości z równoległą ratyfikacją Konwencji MOP nr 150 dotyczącej roli, zadań i organizacji administracji pracy oraz nr 168 dotyczącej popierania zatrudnienia i ochrony przed bezrobociem wraz z zaleceniami. Uważamy, iż nie może być przeszkodą dla ratyfikowania przedmiotowych konwencji brak instytucji obowiązkowego ubezpieczenia od ryzyka bezrobocia, jako że ubezpieczenie to miało być wprowadzone zgodnie z Programem Promowania Produktynego Zatrudnienia i Zmniejszania Bezrobocia na lata 1997 - 2000 oraz Narodową Strategią Wzrostu Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich na lata 2002 - 2006 przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 04.01.2000r. W kwestii ratyfikacji ww. Konwencji MOP uzyskano wyjaśnienia z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, iż stan prawny i organizacyjny Kraju nie przeszkadza ratyfikacji Konwencji MOP nr 88, 150 oraz 168.

Ponadto zwracamy uwagę, że sytuacja spowodowana obecnym kryzysem jest odpowiednim momentem by ratyfikować ww. Konwencje MOP, a dodatkowo niewymienione takie jak Konwencja MOP nr 156 dotycząca równości szans i traktowania pracowników obu płci; pracowników mających obowiązki rodzinne, nr 158 dotycząca rozwiązania stosunku pracy z inicjatywy pracodawcy i nr 173 dotycząca ochrony roszczeń pracowników w wypadku niewypłacalności pracodawcy. (Takie jest też stanowisko VIII Europejskiego Spotkania Regionalnego MOP, Lizbona, Luty 2009).

W zakresie Konwencji MOP nr 181 dotyczącej prywatnych biur pośrednictwa pracy należy rozpocząć badania realizacji art. 11 i 12 odnoszących się do zapewnienia właściwej ochrony pracownikom zatrudnionym przez prywatne biura pośrednictwa pracy oraz do obowiązków prywatnych biur pośrednictwa pracy świadczących usługi. Badania te powinny być realizowane poprzez publiczne służby zatrudnienia oraz GUS.

II.

Pkt. 6 (str. 6) - Należy podjąć działania zmierzające do objęcia polityką zatrudnienia gospodarki nieformalnej.

Pkt. 7 (str. 6) - Należy do usług oferowanych przez publiczne służby zatrudnienia włączyć obowiązkowe ubezpieczenie od ryzyka bezrobocia.

Pkt. 9 (str. 7 - 9) - Istniejące środki na zatrudnienie bezrobotnych: kobiet, ludzi młodych, osób niepełnosprawnych, osób

starszych, pracowników gospodarki nieformalnej, migrantów i rolników są niewystarczające - vide niskie statystyki zatrudnienia w wyliczonych poszczególnych grupach ryzyka.

III.

Pkt. 10 (str. 10) - Środki odnoszące się do szkolenia zawodowego, ponownego szkolenia i dalszego szkolenia są często niewykorzystywane zwłaszcza przez pracodawców nastawionych na szybki zysk. Wnioskujemy o utworzenie niezależnego (opłacanego z budżetu państwa) obserwatorium monitorowania zawodów deficyto-

wych i nadwyżkowych w celu publikacji wieloletnich planów szkoleniowych i zatrudnieniowych (prognoz) m. in. w postaci odpowiednich map. Byłoby to utworzenie informacji dla bezrobotnych poszukujących pracy, pracowników zagrożonych zwolnieniami, ludzi młodych o możliwości zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z zapotrzebowaniem, a także informacji dla pracodawców poszukujących pracowników według właściwych kwalifikacji zawodowych.

• Jacek Smagowicz

SZKOLENIA ZWIĄZKOWE

ROZWÓJ ZWIĄZKU

Dwie drugie części w Regionie Rzeszowskim

W dniach 16 oraz 17 kwietnia 2009 r., w ośrodku agroturystycznym w Pstragowej, odbyły się szkolenia z zakresu rozwoju związku (szkolenie podstawowe cz. II) dla działaczy związkowych z terenu regionu Rzeszowskiego. W szkoleniach uczestniczyło w sumie ok. 35 działaczy (reprezentujących 16 organizacji). Zajęcia prowadził Janusz Zabiega z Działu Szkoleń KK.

Każde szkolenie składało się z trzech części. W pierwszej przypomniano

najważniejsze elementy pierwszego szkolenia. W drugiej podsumowano działania podjęte przez uczestników od czasu pierwszego szkolenia, a w trzeciej skupiono się na napisaniu planu działania na następny okres. Plany te realizowane będą do grudnia tego roku, a zaplanowano pozyskanie ok. 120 nowych członków.

• JZ

NEGOCJACJE

Drugie szkolenie w Regionie Gorzowskim

W dniach 21-23 kwietnia, w Długim (Ośrodek Sportów Wodnych „Cadet”), odbyło się dwupółdniowe szkolenie negocjacyjne dla działaczy związkowych NSZZ „Solidarność” z terenu regionu Gorzów Wielkopolski; było to już drugie szkolenie na ten temat (poprzednie odbyło się jesie-

nią ubiegłego roku, jeszcze w poprzedniej wersji). Wzięło w nim udział 13 osób.

Szkolenie otworzył członek Zarządu Regionu Sławomir Steltmann, a zajęcia prowadził Jan Płata-Przechlewski z działu szkoleń KK.

• jpp

Podwójne szkolenie dla Krajowej Sekcji Przemysłu Lotniczego

W dniach 27-30 kwietnia, w związkowym Centrum Szkoleniowym „Dal” na gdańskim Przymorzu, odbyło się szkolenie

nt. negocjacji oraz europejskich rad zakładowych dla dziewiętnastu działaczy NSZZ „Solidarność” Krajowej Sekcji Przemysłu

Lotniczego. Ponadto, w samym szkoleniu negocjacyjnym, brała udział Ewa Kędzior - krajowy Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych.

Zajęcia prowadził Jan Plata-Przechlewski z Działu Szkoleń KK, w części negocjacyjnej wspomagany przez Be-
atę Bondarę (Dział Szkoleń ZR Mazow-

she), a w części dotyczącej ERZ - przez Andrzeja Matłę (Dział Zagraniczny KK).

Na odnotowanie zasługuje wyjątko-
we zdyscyplinowanie, aktywność i zorgani-
zowanie się uczestników szkolenia.

• *jpp*

Drugie szkolenie w Regionie Piotrkowskim

W dniach 6-8 maja, w pensjonacie „Iwona” w Woli Bykowskiej, odbyło się szkolenie nt. negocjacji dla dziewiętna-
ściorga działaczy związkowych z Regionu Piotrkowskiego.

Było to drugie reaktywowane szko-
lenie negocjacyjne w tym regionie: po-
przednie - jeszcze na zasadzie „prototypu”
- miało miejsce w maju ubiegłego roku.

Zajęcia prowadził Jan Plata-
Przechlewski (Dział Szkoleń KK), wspoma-
gany przez absolwenta jednego z dwóch
ostatnich szkoleń metodycznych - Piotra

Majchera (Region Piotrkowski). Logistyką,
tradycyjnie niezawodnie, zajmowała się
Grażyna Adamczyk z Zarządu Regionu.

Zajęcia otworzył (i codziennie od-
wiedzał) przewodniczący ZR - Zbigniew
Bogusławski.

Tu również na odnotowanie zasłu-
gują zdyscyplinowanie i aktywność uczest-
ników szkolenia - cieszyła też duża propor-
cjonalnie liczba młodych działaczy z nowo
utworzonych organizacji związkowych.

• *jpp*

Szkolenie w Regionie Bydgoskim

W dniach 13-15 maja (dokładnie w
rocznicę „prototypowego” szkolenia dla
Piotrkowa), w Ośrodku Rehabilitacyjno-
Wypoczynkowym „Gród Piasta” w Chomią-
ży Szlacheckiej, odbyło się szkolenie nt.
negocjacji dla szesnastorga działaczy
związkowych z Regionu Bydgoskiego.
Wszyscy uczestnicy byli absolwentami
wcześniejszych szkoleń SOD-1/SOD-2 -
zorganizowanych przez Region Bydgoski,
a prowadzonych przez Mirosława Jamro-
żego.

Zajęcia prowadził Jan Plata-
Przechlewski (Dział Szkoleń KK), wspoma-
gał go wspomniany wcześniej Mirosław

Jamroży - koordynator i trener Zarządu
Regionu oraz absolwent jednego z dwóch
ostatnich szkoleń metodycznych.

Zajęcia otworzył wiceprzewodniczą-
cy ZR - Ryszard Sieradzki. Na zakończenie
uczestników szkolenia odwiedzili: prze-
wodniczący ZR Leszek Walczak oraz jego
zastępcy Marek Napierała i powtórnie Ry-
szard Sieradzki.

Tu również na odnotowanie zasłu-
gują zdyscyplinowanie i aktywność uczest-
ników szkolenia.

• *jpp*

WIZERUNEK I MEDIA

Kształtowanie wizerunku działacza związkowego w Janowie Lubelskim

W Janowie Lubelskim od 5 maja do 7
maja 2009 r. zorganizowano szkolenie dla
działaczy związkowych Regionu Ziemia San-
domierska NSZZ „Solidarność”. Tematyka
obejmowała zagadnienia dotyczące komuni-

kacji interpersonalnej, porozumiewania się,
retoryki, tremy i stresu.

Zajęcia z wykorzystaniem kamery
miały na celu przygotowanie uczestników do
występów publicznych. Stare porzekadło
głosi, że „trening czyni mistrza” - sprawdziło

się także wśród działaczy związkowych. Kolejne ćwiczenia z użyciem kamery były wykonane bardzo dobrze. Dzięki ćwiczeniom uczestnicy mogli sprawdzić w praktyce, jakimi są mówcami.

Serdeczne podziękowania organizatorzy szkolenia kierują do Ośrodka Edukacji Ekologicznej Lasy Janowskie za ciepłe przy-

jęcie i zapewnienie bardzo dobrych warunków.

Szkolenie dla Regionu Ziemia Sandomierska zorganizowała Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”. Zajęcia prowadziła Maryla Kościńska z BSiPE Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

• MK

Kształtowanie wizerunku działacza związkowego w Horyńcu-Zdroju

W dniach 12-14 maja 2009 r., w Horyńcu-Zdroju (ośrodek „Dukat”), odbyło się szkolenie pt. „Świadome kształtowanie wizerunku działacza związkowego” - zorganizowane przez Region Ziemia Przemyska NSZZ „Solidarność”.

W szkoleniu udział wzięło piętnastu liderów komisji zakładowych poszczególnych zakładów pracy naszego regionu.

Szkolenie prowadziła trenerka z Działu Szkoleń KK NSZZ „Solidarność” Agnieszka Kuraś-Steczyńska.

Zajęcia miały na celu zwrócenie uwagi na sztukę właściwego porozumiewania się

jako element niezbędny w pracy liderów związkowych - a przeprowadzone zostały z wykorzystaniem różnorodnych środków metodycznych: wykładu, pracy w grupach, dyskusji, pracy indywidualnej, zaś ćwiczenia z wykorzystaniem kamery miały na celu przygotowanie uczestników do wystąpień publicznych.

Uczestnicy zgodnie uznali, że wskazana by była kontynuacja tego szkolenia.

Szkolenie otworzył i zamknął Andrzej Buczek - Przewodniczący Zarządu Regionu.

• Uczestnicy szkolenia

Warsztaty medialne dla Regionu Mazowsze

Grupa działaczy związkowych z Regionu Mazowsze NSZZ „Solidarność” odbyła szkolenie mające na celu poprawienie umiejętności kontaktowania się ze środkami masowego przekazu.

Warsztaty odbyły się w Gdańsku (w hotelu „Dal”), w dniach 18-20 maja 2009 r.

Szkolenie zostało zorganizowane z inicjatywy Komisji Krajowej oraz Regionu Mazowsze.

Dwudziestoosobowa grupa członków Zarządu Regionu oraz przewodniczących organizacji zakładowych otrzymała podczas warsztatów dużą porcję wiedzy i fachowych wskazówek: jak prowadzić rozmowy z dziennikarzami, jak przygotować dokumenty w

postaci informacji, komunikatów, oświadczeń kierowanych do mediów i struktur związkowych oraz istotne wskazówki nt. prawa prasowego.

Fachowa wiedza przekazana uczestnikom warsztatów przez dwie kompetentne prelegentki: Marylę Kościńską i Agnieszkę Kuraś-Steczyńską z Biura Szkoleń i Programów Europejskich Komisji Krajowej będzie bardzo pomocna w bieżącej pracy związkowej i niewątpliwie przyczyni się do usprawnienia działalności Związku.

• Jolanta Łubkowska (Przewodnicząca KZ w Instytucie Techniki Budowlanej w Warszawie)

SŁUŻBA ZDROWIA

Zajęcia dla prawników z Zarządów Regionów

W dniach 16-17 kwietnia, jak zwykle w prymorskim „Dalu”, odbyło się kolejne

szkolenie nt. przekształceń własnościowych w służbie zdrowia.

Prowadzili ci sami eksperci, ale grupa była tym razem nietypowa: związkowi prawnicy z kilku regionów (w sumie - 17 osób).

Logistykę zabezpieczał tradycyjnie krajowy dział szkoleń.

- jpp

Przedostatnie szkolenie w „Orlu”

W dniach 7-8 maja, w ośrodku „Orle” na wyspie Sobieszewskiej, odbyła się kolejna tura szkolenia dla działaczy związkowych z „Solidarności” Służby Zdrowia nt. prywatyzacji w tej branży oraz stanowiska i roli związków zawodowych.

W szkoleniu wzięły udział 24 osoby - m.in. z regionów Pomorze Zachodnie, Świętokrzyski, Ziemia Przemyska, Gorzów Wielkopolski.

Zajęcia - w formie wykładów, prezentacji multimedialnych i analiz przypadków - prowadziła stała grupa ekspertów. Opiekę organizacyjno-techniczną sprawował jak zwykle pracownik Działu Szkoleń KK.

Była to przedostatnia tura tego szkolenia.

- AKS

Ostatnie szkolenie w „Dalu”

W dniach 14-15 maja, w Centrum Szkoleniowym „Dal” na gdańskim Przymorzu, odbyła się kolejna tura szkolenia dla działaczy związkowych z „Solidarności” Służby Zdrowia nt. prywatyzacji w tej branży oraz stanowiska i roli związków zawodowych.

W szkoleniu wzięło udział 16 osób - z następujących regionów: Środkowowschodniego i Podlaskiego oraz z Gorzowa Wielkopolskiego.

Zajęcia - w formie wykładów, prezentacji multimedialnych i analiz przypadków - prowadziła stała grupa ekspertów. Opiekę organizacyjno-techniczną sprawował jak zwykle pracownik Działu Szkoleń KK.

Była to już ostatnia tura tego szkolenia.

- JZ

DIALOG SPOŁECZNY

Seminarium w Gdańsku

W dniach 8-10 maja 2009 r. odbyło się seminarium zatytułowane „Dialog Autonomiczny - Prawo i Praktyka w implementacji dyrektywy 2002/14/WE”. Jego organizatorem była Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” we współpracy z EZA (Europejskim Centrum Problemów Pracowniczych), przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej.

Celem seminarium było dokonanie oceny, poprzez wymianę doświadczeń, jakości dialogu autonomicznego w Polsce oraz innych krajach europejskich - ze szczególnym uwzględnieniem efektywności funkcjonowania rad pracowników, które są szansą na wzmocnienie dialogu społecznego po stronie pracowników jako główny element systemu informacji i konsultacji (wprowadzonego w naszym kraju przez Ustawę z 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników

i przeprowadzaniu z nimi konsultacji, będącą efektem transpozycji Dyrektywy 2002/14/WE).

W seminarium uczestniczyło łącznie 37 osób, wśród nich przedstawiciele EZA i zaproszeni eksperci oraz osoby z praktycznym doświadczeniem związanym z funkcjonowaniem rad pracowników, członkowie związków zawodowych z Polski (NSZZ „Solidarność”), Rumunii (NTUC „Cartel-Alfa”), Portugalii (CIFOTIE), Słowacji (NKOS), Litwy (LDF).

Seminarium rozpoczęło w piątek, 8 maja 2009 r., oficjalną kolacją, w której uczestniczył Maciej Jankowski - zastępca przewodniczącego KK.

Następnego dnia, po przywitaniu, przystąpiono do prezentacji sytuacji w zakre-

sie efektywności rad pracowników w wybranych krajach. Jako eksperci z organizacji związkowych, którzy zajmują się opiniowaniem przepisów w tym zakresie, wystąpili kolejno: Ewa Podgórska-Rakiel - Polska (Biuro Ekspertkie, Zespół Prawny KK NSZZ „Solidarność”), Radmilo Felix - Rumunia (NTUC „Cartel-Alfa”), dr Marco Cilento - Włochy (CISL, EKZZ) i Ales Michalevic - Białoruś (BITU). Każda z prezentacji spotkała się z olbrzymim zainteresowaniem uczestników, czego dowodzą liczne pytania zadawane każdemu z prelegentów. Kolejnym etapem była wspólna praca wszystkich uczestników w dwóch grupach roboczych, której celem było określenie przeszkód utrudniających dialog autonomiczny i wskazanie kierunku

poszukiwań skutecznych rozwiązań pozwalających te przeszkody pokonać.

W niedzielę seminarium rozpoczęło się od wystąpienia dra Jacka Męciny, eksperta PKPP Lewiatan, który przedstawił uczestnikom spojrzenie na problemy dialogu autonomicznego z perspektywy pracodawców. Na zakończenie seminarium swoje wystąpienie zatytułowane „Meandry autonomicznego dialogu” przedstawił prof. Juliusz Gardawski (SGH), który w sposób niezwykle przystępny przybliżył zebranym rozwój dialogu autonomicznego w Polsce.

- AR

Finał na Węgrzech

W dniach 12-13 maja 2009 r. odbyło się w Budapeszcie finałowe spotkanie uczestników szkolenia „Informacja i konsultacja - droga rozwoju dialogu”.

Był to pierwszy projekt międzynarodowy finansowany przez Unię Europejską. W projekcie udział wzięły związki sektora spożywczego: GMB (Szkocja), EDOSZ (Węgry) i

- Sekretariat Przemysłu Spożywczego NSZZ „Solidarność”.

Zadaniem uczestników podczas trzech ostatnich szkoleń było wypracowanie nowoczesnych działań w promocji dialogu oraz implementacja Dyrektywy 2002/14/WE na grunt krajowy.

- wg: SPS

UZP

Szkolenie nt. układów zbiorowych pracy w Regionie Gorzowskim

W dniach 18-20 maja, w Ośrodku Sportów Wodnych „Cadet” w Długiem, odbyło się szkolenie nt. UZP dla działaczy z terenu regionu Gorzów Wielkopolski. Wzięło w nim udział 18 osób - w większości absolwentów ubiegłego- lub tegorocznego szkolenia negocjacyjnego.

Było to pierwsze szkolenie UZP w formie dwupółdniowej; być może stanie się ono swoistym „prototypem” nowego szkolenia związkowego na ten temat.

W imieniu gospodarzy uczestników powitała Marianna Bury - członek ZR (zajmowała się na szkoleniu logistyką będąc jednocześnie uczestniczką zajęć).

Zajęcia prowadził Jan Plata-Przechlewski z działu szkoleń KK - trener związkowy oraz autor tej wersji szkolenia.

- jpp

SOD

Szkolenie ogólnozwiązkowe dla Regionu Jelenia Góra

W dniach 21-23 maja, w Ośrodku Wczasów Rodzinnych „Turów” we Wieleniu, odbyło się szkolenie ogólnozwiązkowe dla związkowców z terenu regionu Jelenia Góra. Wzięło w nim udział 17 osób - z silną repre-

zentacją działaczy MOZ z kopalni oraz z elektrowni „Turów”.

Było to pierwsze od wielu lat szkolenie ogólnozwiązkowe prowadzone przez trenera z KK (tą tematyką tradycyjnie już zajmu-

ją się trenerzy regionalni); początkowo planowane było szkolenie negocjacyjne - ale tematyka została zmieniona na prośbę Zarządu Regionu.

Stronę organizacyjną przygotowała Urszula Gawęda z ZR Jelenia Góra.

Zajęcia prowadził Jan Plata-Przechlewski - trener krajowy oraz autor tej wersji szkolenia.

Na zakończenie uczestnicy zostali poinformowani o przygotowywanym pod patronatem Biura Szkoleń i Programów Europejskich pięciomodułowym szkoleniu z zakresu prawa pracy.

• jpp

INFORMACJE RÓŻNE

O GODNĄ PRACĘ DLA WSZYSTKICH

Prawie 350 tys. pracowników wzięło udział w protestach w Madrycie, Brukseli, Berlinie i Pradze w ramach Dni Akcji ogłoszonych przez Europejską Konfederację Związków Zawodowych.

NSZZ „Solidarność” przyłączył do protestu. W manifestacjach w Pradze i Berlinie wzięło udział ponad półtora tysiąca związkowców z „Solidarności”. Manifestanci pod hasłami: Wasza chciwość nasz kryzys domagali się nowej polityki społecznej w Unii Europejskiej, zdecydowanej walki z rosnącym w całej Europie bezrobociem oraz niedopuszczenia do powrotu finansowego kapitalizmu odpowiedzialnego za kryzys.

Podczas wystąpienia na placu przewodniczący „S” Janusz Śniadek, pozdrowił wszystkich uczestników manifestacji a szczególnie przedstawicieli „S”, którzy z różnych regionów przyjechali do Pragi. powiedział Janusz Śniadek. - Pracownicy całej Europy walczą solidarnie w obronie zatrudnienia, o więcej miejsc pracy, o godną pracę. Domagamy się, aby ciężary kryzysu były solidarnie dźwigane przez wszystkich. Solidarnie - to znaczy, że musi w tym brać udział państwo i pracodawcy. Nie godzimy się na przerzucanie wszystkich ciężarów na pracowników -

Do Berlina pojechało prawie 300 związkowców z „Solidarności”. Przewodniczył polskiej delegacji zastępca przewodniczącego KK NSZZ „S” Maciej Jankowski.

Praga była jednym z czterech europejskich miast, w których EKZZ zorganizowała Europejskie Dni Akcji. Europejskie związki zawodowe domagają się nowego ładu społecznego, który daje pierwszeństwo sprawiedliwości społecznej, solidarności i większej liczby lepszych miejsc pracy. Ochrona socjalna musi być wzmocniona w celu uniknięcia wykluczenia społecznego. Związkowcy powiedzą „nie” dla nadużyć finansowych kapitalizmu, które prowadzą do rosnącej społecznej niesprawiedliwości i nierówności.

EKZZ kładzie nacisk na konieczność zabezpieczenia nowego ładu dla pracowników, przy jednoczesnej publicznej kontroli towarzyszącej dotacjom publicznym dla banków. Postuluje o zwiększenie środków finansowych na szczeblu europejskim i krajowym na tworzenie pakietów ratunkowych dla pracowników. Sytuacja na europejskim rynku pracy wymaga m.in. tworzenia ww. pakietów uwzględniających ochronę miejsc pracy, zwiększenie zakresu szkoleń.

KOMISJA TRÓJSTRONNA

Fundusz Pracy będzie pomagał

4 maja 2009 r. odbyło się spotkanie zespołu ds. społeczno-gospodarczych Komisji Trójstronnej.

Strona społeczna przyjęła stanowisko wobec rządowego projektu ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kre-

dytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które straciły pracę.

"Uznając zasadność i pilność wprowadzenia ustawowych regulacji, które wspierałyby osoby w trudnej sytuacji wynikającej z utraty zatrudnienia, strona społeczna popiera konieczność ich wprowadzenia"- czytamy w oświadczeniu. Jednocześnie autorzy stanowiska podkreślają, że

przyjmując do wiadomości fakt wykorzystania Funduszu Pracy do finansowania takiej ustawy, podkreślają swój sprzeciw wobec wykorzystywania funduszu do działań niezgodnych z jego podstawowymi celami.

O posiedzeniu prezydium Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych – czytaj na stronie 15 BI.

POLSKO-NIEMIECKIE FORUM ZWIĄZKOWE

W siedzibie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w Gdańsku w dniach 6- 7 maja 2009 r. odbyło się pierwsze polsko - niemieckie Forum Związków Zawodowych. Tematem przewodnim spotkania był "Społeczny wymiar wspólnego rynku".

Organizatorami Forum byli: Fundacja im. Friedricha Eberta i Fundacja Hansa Böcklera we współpracy z Niemieckim Zrzeszeniem Związków Zawodowych (DGB) i NSZZ „Solidarność”.

Pierwsze polsko - niemieckie Forum Związków Zawodowych było organizowane w ramach dwustronnej współpracy pomiędzy NSZZ „Solidarność” i DGB. Będzie się ono odbywać corocznie na przemian na terenie Polski i Niemiec. Celem Forum była wymiana doświadczeń między przedstawicielami związków zawodowych z Niemiec i Polski oraz wypracowanie spójnej strategii

walki z kryzysem uwzględniającej europejski wymiar procesów społeczno - gospodarczych jakie zachodzą w poszczególnych krajach.

Podczas spotkania omówiono rolę związków zawodowych w ramach europejskiego modelu społecznego, zagadnienie mobilności siły roboczej i świadczenia usług na wspólnym rynku oraz społecznego wymiaru implementacji dyrektywy usługowej.

W Forum uczestniczyło kilkudziesięciu przedstawicieli największych polskich i niemieckich związków zawodowych. Udział w nim wzięli m.in.: Michael Sommer - Przewodniczący DGB, Janusz Śniadek - Przewodniczący NSZZ „Solidarność”, Jan Guz - Przewodniczący OPZZ, Peter Hengstenberg z Fundacji im. F.Eberta oraz Nikolaus Simon z Fundacji Hansa Böcklera.

ARTYKUŁ MIESIĄCA

ZWIĄZKOWCY NA CELOWNIKU

Ekipa Donalda Tuska potrzebuje przeciwnika. Gdy opozycyjne PiS słabnie, zaś SLD zajmuje się głównie sobą - wybór marketingowców Platformy padł na związki zawodowe. Zwłaszcza na ponownie rosnącą w siłę Solidarność, choć przy okazji udał się jedyny z cudów premiera: pogodzenie jej z OPZZ.

Kolejna ekipa rządząca żywi się konfliktem. Za czasów SLD uwagę od afer odwracać miały zakulisowe manewry między "dużym a małym pałacem", potem otwarta wojna na górze między prezydentem Kwa-

śniewskim a premierem Millerem. Gdy do władzy doszło PiS - podgrzewało konflikt z "układem" i własnymi nominatami (Kaczmarek, Lipiec, Netzel).

Ekipa PO permanentny spór polityczny zastąpiła chronicznym konfliktem społecznym. Obywatele nie obawiają się już, że o szóstej rano do ich drzwi zapukają faceci w czerni. Ale wzmaga się przekonanie, że los zwykłego człowieka zupełnie nie obchodzi rządzących. Z punktu widzenia przeciętnego konsumenta demokracji, który w odróżnieniu od asystentów poselskich nie spędza dnia

przed TVN24 - zmienił się tylko rodzaj opresji. Klimat sporu i zagrożenia wciąż rządzi życiem publicznym.

Od zimnej wojny do gazu pieprzowego

Chronologia konfliktu i jego kolejne fazy - od zimnej wojny, wyznaczonej przez wystąpienia harcówników (plany ograniczania praw pracowniczych w pakietach Janusza Palikota i Adama Szejnfelda), poprzez pozbawienie części pracowników prawa do emerytur pomostowych, po wojnę gorącą, czyli użycie gazu pieprzowego przeciw stoczniovcóm pod Salą Kongresową - wskazują na wyrozumowany wybór przeciwnika.

Konfrontacja ze związkami zawodowymi, szczególnie z Solidarnością, okazuje się dla "maszynki do rządzenia" PO próbą ogniomą przed przewidywanym na przyszły rok sięgnięciem po całą pulę władzy - zdobyciem Pałacu Prezydenckiego i wygraniem wyborów samorządowych.

Eskalacja w scenariuszu

W obozie władzy socjotechnika konfrontacji zastępuje dotychczasową politykę miłości.

Wobec stoczniovców, broniących swoich miejsc pracy zastosowano siłę w sposób niewspółmierny do sytuacji i demonstracyjny, choć planiści PO musieli wiedzieć, że zaowocuje to eskalacją konfliktu. Robotników potraktowano jak piłkarskich kiboli, a akcja policji w nieunikniony sposób rzutowała na spór o obchody 4 czerwca. W Europie nie ma przecież żadnej poważnej siły pracowniczej, która nie reagowałaby stanowczo na użycie przemocy wobec własnych członków.

Monolog, czyli debata ze swoimi

Gdy trwały pertraktacje w sprawie 4 czerwca oraz debaty o stoczni - znów do gry wyszli harcównicy. Sławomir Nitras w zarezerwowanej dotychczas dla Palikota formule "na własną odpowiedzialność", zapowiedział ograniczenie praw związków zawodowych.

Upór premiera, obstającego przy debатовaniu o stoczni z obowiązkowym udziałem związków reprezentujących 10 proc. załogi, oprotestowany zgodnie przez Solidarność i OPZZ pokazuje, że Donald Tusk z góry odrzucił mediacyjny i pojednawczy wymiar spotkania. W efekcie - przemawiał ex cathedra, nie tyle do słabych partnerów, co do widzów. Rzuca to światło na pojmowanie przez ekipę rządzącą dialogu społecznego.

Podporządkowanie debaty marketingowi szefa rządu wykluczyło powtórzenie w gmachu Politechniki Gdańskiej klimatu stoczniowej sali BHP z sierpnia 1980 r. Zamiast negocjacji cała Polska usłyszała - jeśli strawestować słynną formułę socjologa Jakuba Karpińskiego - "mowę do chińskiego ludu przez zamknięty lufcik". Nawet gdyby Tusk - premier i lider PO - nie przewidział z góry takiego finału, to Tusk - autor książki "Solidarność i duma" (opublikowanej zresztą w 2005 r. przez firmę Palikota - spółkę Wydawnictwo Słowo/Obraz Terytoria) - nie mógł żywić złudzeń, jaki efekt przyniesie upieranie się przy grożącym rozmyśleniem debaty uczestnictwie związkowych przystawek. Wybrał monolog.

Spokojniej niż w Oweronii

Clermont-Ferrand, stolica francuskiej Oweronii oglądała 15 maja gwałtowne starcia szturmowych oddziałów policji (CRS) z zagrożonymi redukcjami robotnikami z Michelin i wrywanie ochronnych barier przez protestujących. W Paryżu w tym samym dniu wybuchy petard i przepychanki z policją towarzyszyły demonstracji pracowników Gaz de France przed biurowcem koncernu. Nicolas Sarkozy, w odróżnieniu od Tuska, nie powtarza jednak, że nie będzie dla związkowców premierem na telefon.

- Kryzys buduje pozycję związków zawodowych. We Francji manifestacje mogą skupić 3,5 mln ludzi, trwać dwa dni, pozostawić po sobie setki spalonych samochodów. W Niemczech czy Włoszech solidarność zawodowa sprawia, że pracownicy transportu potrafią sparaliżować kraj - zauważa konsultant polityczny Eryk Mistewicz. - Nie ma porównania z Polską. W zakresie socjotechniki rządu, zarówno lewicowe, jak AWS, przez ostatnie 20 lat zrobiły wiele, żeby związki zawodowe nie stanowiły zagrożenia dla politycznego establishmentu. Wzorem ostatnich lat stał się menedżer, a nie związkowiec. Można nawet powiedzieć, że jeśli chodzi o marginalizację związków zawodowych udało się to, co nie powiodło się komunistom.

Porównanie z resztą Europy wskazuje, że odpowiedź Solidarności na zdarzenia z 29 kwietnia spod PKiN okazała się umiarkowana.

- Solidarność nie ocenia sytuacji z perspektywy wojny z rządem. Tylko ocenia zachowania rządu wobec ludzi pracy - precyzuje Jarosław Lange, przewodniczący Regio-

nu Wielkopolskiego. - Solidarność realizuje swój cel, którym pozostaje obrona pracowników. Z ich perspektywy patrzymy. Liczy się dla nas interes świata pracy. Tak się składa, że z drugiej strony stołu zasiada rząd Tuska, z którym porozumieć się trudniej niż z wieloma poprzednimi. O preferowaniu rozwiązań niestrawnych dla ludzi pracy świadczą plany legislacyjne rządu, sposób traktowania stoczniovców, polityka wobec całych branż, jak ochrona zdrowia, oświata i przemysł zbrojeniowy. Od kilku miesięcy dopominamy się o negocjacje w sprawie działań antykryzysowych - przypomina Lange. - 13 marca podpisaliśmy w tej sprawie porozumienie z pracodawcami, co stanowi ewenement w skali europejskiej. Jednak żadne działania rządu w tej materii nie zostały podjęte. Dziękujemy za taki dialog społeczny. Ale to nie wojna z rządem, tylko nasza ocena jego polityki.

Związki rosną, partie słabną

Nadużywane, jako socjotechniczny chwyt, pomawianie Solidarności, że staje się "zbrojnym ramieniem PiS" czy sugerowanie demonicznego wpływu Kaczyńskich na związkowców nie uwzględnia elementarnego rachunku sił obu formacji. Solidarność, jak zwykle związki zawodowe w kryzysie, zyskuje na popularności i zaufaniu. Zaś PiS odrzucone przez wyborców w 2007 r. za styl sprawowania władzy i sojusz z Samoobroną - słabnie, co dokumentują sondaże.

PiS przestaje pasować do roli dyżurnego przeciwnika rządu. Po plebiscytarnym charakterze i wyniku głosowania z 2007 r. trudno straszyć umiarkowany elektorat powrotem Jarosława Kaczyńskiego do władzy. Wyłącznie z polityków, którzy w ostatnich latach opuścili PiS (Kazimierz M. Ujazdowski, Marek Jurek, Artur Zawisza, Ludwik Dorn) dałoby się zbudować formację kadrowo silniejszą, od ugrupowania, z którego odeszli. Oddanie przez Kaczyńskiego miejsc na listach do europarlamentu środowiskom radiomaryjnym (jak w Łodzi czy Lublinie) wynika z lęku, że wyrośnie alternatywa na prawo od PiS, którą zapowiada Libertas. W debacie publicznej poruszający błahe tematy spin doktorzy PiS oddali pole marketingowcom Platformy, zachowując się jak detaliści na tle hurtowników. PiS nie ma dziś pomysłu na siebie, a co dopiero na Polskę.

Do roli głównego przeciwnika nie kwalifikuje się też SLD. Platforma zmierza do przejęcia jego elektoratu, stawiając na czele europejskiej listy warszawskiej Danutę Huebner. Nie da się w tej sytuacji wrócić do antykomunistycznej retoryki z czasów komisji rywinowskiej i orlenowskiej. Włodzimierzowi Cimoszewiczowi obiecano poparcie na stanowisko w Radzie Europy, choć Konstanty Miodowicz, który dzięki Annie Jaruckiej powstrzymał jego marsz po prezydenturę, pozostaje kandydatem PO do europarlamentu. SLD zajmuje się sobą (misterna układanka z kandydowaniem Wojciecha Olejniczaka do Brukseli i Strasburga zamknąć ma zestarzały spór o przywództwo z Grzegorzem Napieralskim), a przekaz formułuje do twardego elektoratu. Dowodzi tego udział rozprawiającego o prawicowych prowokacjach Leszka Millera w dziesięciolecie partii. Skupiona na sobie formacja to żaden cel strategicznego ataku.

Sceny batalistyczne z życia liberałów

PR-owcom z PO potrzeba scen batalistycznych, które przesłonią bezradność ministrów tej partii wobec kryzysu gospodarczego. Dym płonących opon i obłok gazów łzawiących odwróci uwagę od apatii, jaką sternicy finansów przejawiają wobec nadciągającej recesji.

Skoro PO przed rozstrzygającymi dla niej latami 2010-11 (wybory prezydenckie i samorządowe, a zapewne na wiosnę przyspieszone w związku z polską prezydenturą w UE parlamentarne) pragnie przekonać wyborców, że jest jedyną profesjonalną partią w Polsce - to rywala, jak podpowiada elementarna logika, nie może szukać w innej partii.

Pracownik ma słuchać albo na komisję

Związki zawodowe część przedsiębiorców i biurokratów postrzegają jak tradycyjnego wroga. Przyczyniają się do tego stereotypy i nasilające się w kryzysie zmagania pracodawców z pracownikami. Lider klubu PO Zbigniew Chlebowski, odsyłający działacza Solidarności do komisji lekarskiej, odwołuje się do uprzedzeń części menedżerów i właścicieli firm, przekonanych, że kto walczy o coś więcej niż własna pensja i etat, ten wymaga pomocy medycznej.

Jednak stereotyp PO jako partii przedsiębiorców nie przetrwa konfrontacji z rzeczywistością. Biznesmeni skarżą się na przyjęte przez rząd zbiurokratyzowane zasady gwarantowania firmom kredytów bankowych.

Planistów Tuska niepokoi perspektywa, że Paweł Piskorski ze Stronnictwem Demokratycznym lub prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz z części elektoratu PO wykroją nową partię liberalną, reprezentującą biznes i wolne zawody. Stałaby się odpowiednikiem niemieckich Wolnych Demokratów (FDP), zwanych partią dentystów. Aby do tego nie dopuścić, PO poka-

zuje biznesowi, że obroni go przed wymaganym zagrożeniem dyktaturą związków zawodowych. Zwłaszcza że w odpowiedzi na anty pracownicze działania rządu dokonuje się jedyny udany cud Tuska - zbliżenie OPZZ i "S", które solidarnie zbojkotowały debatę "z przystawkami".

Znalezienie wroga w związkach zawodowych i podsycanie napięć może tylko odwlec konfrontację rządzących z realiami kryzysu ekonomicznego. To z działań, które podejmie, a nie z elokwencji w debacie telewizyjnej rozliczany będzie przez wyborców Donald Tusk.

NIE DA SIĘ NA DŁUŻSZĄ METĘ RZĄDZIĆ W KONFLIKCIE

rozmowa z politologiem Krzysztofem Kawęckim

- Czy wybór Solidarności do roli głównego przeciwnika to strategia, czy tylko taktyka rządzących?

- Niewątpliwie można mówić o strategii. O świadomym wyborze, a nie przypadkowym następstwie zdarzeń. Już wcześniej wybór ten zapowiadały legislacyjne pomysły PO. Niekorzystne dla pracowników, z części później się wycofano...

- ...bo zgłaszali je harcownicy.

- Teraz jednak świadomego wyboru dokonali premier Donald Tusk i wicepremier Grzegorz Schetyna. Są w tym zgodni, a ich działania - skoordynowane. Wpisuje się w nie interwencja policji wobec stoczniovców. Można ją nazwać brutalną. Użyto metod niekonwencjonalnych, żelu pieprzowego. Przeniesienie rocznicy 4 czerwca do Krakowa wpisuje się w ten scenariusz.

- Dlaczego władza wybrała konfrontację właśnie ze związkami zawodowymi?

- Poparcie dla PO pozostaje wysokie. Nie sądzę, żeby już teraz konflikt doprowadził do jego zmniejszenia. Być może nastąpi nawet konsolidacja niechętnego związkowcom elektoratu PO. Spodziewają się jej autorzy tej polityki. Spór wpisuje się w logi-

kę konfliktu między pracownikami a pracodawcami. Dla PO związki zawodowe to mimo wszystko dobry przeciwnik.

- Ponieważ nie ma posłów, nie utrudni przyjęcia budżetu ani żadnej ustawy?

- Brak reprezentacji parlamentarnej związków zawodowych oznacza ich faktyczną bezsilność na terenie sejmu. Działa to na korzyść PO. O to chodzi rządowym planistom. Wynik tego konfliktu jednak na dłuższą metę niekoniecznie okaże się dla PO korzystny.

- Jakich scenariuszy się Pan spodziewa?

- Postępująca radykalizacja działań związków zawodowych wydaje się nieunikniona w sytuacji, gdy następuje faktyczne zerwanie dialogu społecznego. Nie działają instytucje za ten dialog odpowiedzialne. Związkowcy doskonale o tym wiedzą. Pozostaje przeniesienie konfrontacji na ulicę. Jednak z perspektywy władzy nie da się długo rządzić w warunkach pogłębiającego się konfliktu. W tej chwili stanowi on jednak świadomy wybór Platformy.

• Łukasz Perzyna „Tygodnik Solidarność”

W MAJU O 20.ROCZNICY 4 CZERWCA

W maju Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” jak i inne struktury Związku wydały dokumenty poświęcone obchodom 20. rocznicy 4 czerwca. Przybliżamy niektóre oświadczenia i stanowiska wydane przed obchodami.

W czerwcowym Biuletynie Informacyjnym przedstawimy obszerny materiał poświęcony uroczystościom 20. rocznicy 4 czerwca.

Oświadczenie Przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Janusza Śniadka w sprawie obchodów rocznicy 4 czerwca

Oświadczam, że ze strony NSZZ „Solidarność” nigdy nie istniało i nie istnieje zagrożenie dla powagi planowanych w dniu 4 czerwca br. obchodów, o których dowiadujemy się z mediów, i na które nie jesteśmy zaproszeni.

Władze państwowe podczas partyjnej imprezy w Pałacu Kultury 29 kwietnia br. w Warszawie decydując się na niedopuszczalny pokaz siły, skrzywdziły polskich pracowników i dzisiaj lękają się ludzkiego gniewu.

W imię ideałów, z których zrodziła się wolna Polska, i do których wszyscy chcemy się odwoływać, apeluję o okazanie szacunku polskim robotnikom i zaprzestanie prowadzonej kampanii insynuacji.

W obliczu narastających zagrożeń skutkami kryzysu gospodarczego prowadzenie dialogu za pośrednictwem mediów stanowi zagrożenie dla pokoju społecznego. Władza ma obowiązek okazywać szacunek obywatelom.

• Janusz Śniadek - Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

Obchody rocznicy to czas radości, ale i refleksji

W sprawie obchodów uroczystości 4 czerwca - "ZR Gdańskiego raz jeszcze z całą mocą stwierdza, że nie istniały i nie istnieją żadne zagrożenia ze strony NSZZ „Solidarność” dla powagi uroczystości pod pomnikiem Poległych Stoczniowców."- napisano w oświadczeniu- "ZR podkreśla, że obchody rocznicy odzyskania niepodległości i wolności to czas radości, ale i refleksji, jak udało się tę wolność zagospodarować".

Prezydium ZR Gdańskiego z wdzięcznością przyjmuje decyzję abp. Głódzia - Metropolity gdańskiego - o odprawieniu dziękczynnej Mszy Św. na placu Solidarności i apeluje do wszystkich członków NSZZ „Solidarność” o udział w tym wydarzeniu.

Zarząd Regionu Gdańskiego zwrócił się do Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” o nadanie uroczystościom rangi ogólnokrajowej.

Spotkamy się na Placu Solidarności

W 20. rocznicę częściowo wolnych wyborów 4 czerwca bieżącego roku, Komisja Krajowa i Zarząd Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” w ślad za komunikatem Metropolity Gdańskiego abp Leszka Sławoja Głódzia zaprosili na uroczystą mszę świętą.

Mszy Świętej w intencji Ojczyzny przewodniczyć będzie Prymas Polski kar-

dynał Józef Glemp, a Homilię wygłosi Metropolita Gdański abp Sławoj Leszek Głódź. We wspólnej modlitwie zapowiedział udział Prezydent RP - Pan Lech Kaczyński.

Po mszy św. przewidujemy wystąpienia i złożenie kwiatów pod Pomnikiem Poległych Stoczniowców.

Zapraszamy wszystkich, którym bliskie są ideały "Solidarności".

W tych dniach obchodzić będziemy 30. rocznicę pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny oraz 20. rocznicę częściowo wolnych wyborów potraktowanych przez społeczeństwo polskie jako plebiscyt przeciw obcemu nam ideowo systemowi. Pragniemy dziękować Bogu za dar wolności, ale chcemy się też modlić w intencji bezrobotnych i tych, którym to bezrobocie zagraża, za tych którzy cierpią biedę i niedostatek, za tych dla których "owoce wolności" są nie dostępne.

Komisja Krajowa i Zarząd Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” zapraszają do udziału w tych uroczystościach nie tylko członków i sympatyków "Solidarności", zapraszają wszystkich Polaków, którym los Ojczyzny i jej mieszkańców nie obojętny. Msza Święta rozpocznie się o godz. 12.00.

Po Mszy Św. odbędzie się wiec związkowy na którym głos zabierze Przewodniczący KK NSZZ „Solidarność” Janusz Śniadek.

W związku z tym, zwracamy się do Was z apelem o podjęcie działań związanych z organizacją przyjazdu naszych Członków do Gdańska. Prosimy o przesłanie do dnia 20 maja 2009 r. do Biura Organizacyjno-Statutowego KK, na adres: regional@solidarnosc.org.pl, informacji doty-

czącej liczby uczestników oraz liczby autokarów. Prosimy również o przekazanie informacji dotyczącej liczby pocztów sztandarowych z Waszego Regionu, które przyjadą do Gdańska.

Informacja dodatkowa:

Tego samego dnia na terenie Stoczni Gdańskiej odbędzie się koncert z udziałem: KYLIE MINOGUE oraz SCORPRIONS KORA, KOMBII, LOMBARD, TOMEK LIPiŃSKI & TILT. Bramy wejściowe na koncert, który rozpocznie się o godzinie 19.00 (potrwa ok. 5 godz.), zostaną otwarte o godz. 16.00. Te regiony, z których grupy planują pozostać na koncercie proszone są o dołączenie informacji o liczbie autokarów i uczestnikami, którzy wezmą udział w koncercie.

Szczegółowe informacje dotyczące koncertu na terenie Stoczni Gdańskiej, znajdziecie na stronie: www.ecs.gda.pl. Bilety, w cenie po 10 zł, zostały wprowadzone do sprzedaży od piątku 8 maja br. m.in. w systemach sprzedaży www.eventim.pl oraz www.ticketpro.pl, a także w salonach EMPIK na terenie całej Polski.

- *Jerzy Langer - Zastępca Przewodniczącego KK NSZZ "S"*

Apel przewodniczącego Janusza Śniadka w sprawie obchodów 20. rocznicy 4 czerwca

Koleżanki i koledzy, przyjaciele!

Zwracam się do Was z gorącym apelem. Niech spotkanie 4 czerwca br. w Gdańsku na Placu Solidarności pod pomnikiem Poległych Stoczniovców stanie się manifestacją Naszej solidarności oraz wierności Bogu i Ojczyźnie.

Przywieźmy sztandary Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, który 29 lat temu zerwał kajdany i zburzył mury, a 20 lat temu ostatecznie zwyciężył komunę.

Ojciec Święty Jan Paweł II, który 30 lat temu na polskiej ziemi wołał o jej odnowę, zobowiązywał nas wielokrotnie do obrony praw i godności tych, którzy tracą

pracę, którzy są sami wobec niesprawiedliwości i dyskryminacji. To zobowiązanie realizujemy. „Solidarność” żyje, bo ludzie pracy jej potrzebują. Chcą wspólnie bronić swoich praw i podmiotowości.

Pod Trzema Krzyżami podnieśmy wysoko sztandary Naszego związku, które wielu chciałoby widzieć tylko w muzeach. Pokażmy, że trzymamy je mocno, że jesteśmy dumni ze swojej historii i wielkich dokonań, że nadal jesteśmy gotowi niezłomnie walczyć o prawa pracownicze, prawo do zrzeszania się w związki zawodowe, o naszą godność.

- *Janusz Śniadek*

Szanowni czytelnicy Biuletynu Informacyjnego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

Wraz z Serwisem Informacyjnym Solidarności w maju 2009 roku rozesłano następujące dokumenty i materiały;

SIS nr 18 (120) z 4 maja 2009

1. SIS tematyczny prawny
2. Serwis foto (pielgrzymki do Lichenia i Kalisza)
3. Materialny wymiar życia rodzin, Komunikat z badań CBOS, kwiecień 2009

SIS nr 19 (121) z 11 maja 2009

1. SIS tematyczny Subsydiowanie zatrudnienia
2. Oświadczenie Janusza Śniadka ws. brutalnej interwencji policji w czasie manifestacji stoczniovców w Warszawie
3. Wywiad z Januszem Świadkiem zamieszczony w Dzienniku Bałtyckim

SIS nr 20 (122) z 20 maja 2009

1. SIS tematyczny szkoleniowy
2. Serwis foto (manifestacje w Madrycie, Brukseli, Pradze i Berlinie)
3. Oświadczenie Janusza Śniadka po posiedzeniu prezydium Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych nt. Pakietu Antykryzysowego
4. Opinia nt. projektu Programu „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia – Tomasz Sowiński

SIS nr 21 (123) z 4 czerwca 2009

1. SIS tematyczny zagraniczny
2. Orędzie Sejmowe Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego
3. Apel i Stanowisko ws. 4 czerwca

Osoby zainteresowane otrzymaniem ww. materiałów mogą skontaktować się z Mariuszem Depką z Sekretariatu Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, tel. 058 30 84 312.

Historyczna sala BHP - miejsce rozmów i podpisania porozumień sierpniowych - jest własnością NSZZ "Solidarność" od 2004 roku. Nie była remontowana od kilkudziesięciu lat, groziła zawaleniem.

Od 2006 roku KK NSZZ "Solidarność" rozpoczęła generalny remont budynku, finansowany z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz środków własnych. Brak dofinansowania ze strony MKiDN w 2009 roku zmusił związek do szukania innej drogi.

"Zachowajmy to miejsce dla następnych pokoleń" - Janusz Śniadek.

Każda wpłata może przyspieszyć zakończenie remontu. Zaplanowano go na 30-lecie NSZZ "Solidarność".

Okażmy solidarność w ratowaniu historycznej sali BHP.

Nr konta: 89 1020 1811 0000 0202 0014 6506 z dopiskiem "Sala BHP"